

Dunántúli Harangszó

A NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET LAPJA

2015. NYÁR

Szerkesztői sorok

Kereszt-metszet. A Dunántúli Harangszó nyári számának tartalmát ezzel szóval tudom összefoglalni. Mind összetett-, mind átvitt értelmében.

Hiszen keresztmetszetet rajzolunk meg azzal, hogy írásainkban találkozunk törvény és evangélium, múlt és jelen. A lelki élet, és az egyház életének praktikus, szervezett működése. Több generációhoz tartozó lelkészek igemeditációin, teológiai írásain keresztül tárgyalhat ismeretünk és szívünk, illetve felügyelők osztják meg velünk gondolataikat az egyházszervezet működéséről és működtetéséről. Osztozhatunk gyülekezetek ünnepeinek örömeiben, és előttünk álló tervekről olvashatunk. Újságunkban egyházkerületünk és országunk határain túlra is pillantva újabb találkozási pontra találunk.

Ugyanakkor mindezeknek a metszési pontját is megjelenítjük, hiszen cikkeink a középpontra, Krisztusra mutatnak. Oda tartanak, belőle indulnak, vagy Reá mutatnak. Ezért reméljük, hogy az egymás örömeiben, terveiben, gondjaiban és gondolataiban osztozás erősíti és mélyíti bennünk annak a felismerését és élményét, hogy nem csak a saját gyülekezetünkhöz, és egyházkerületünk közösségéhez tartozunk. Az egész egyháznak, Krisztus testének a részei és részesei is vagyunk.

Az előttünk álló nyári időszak sokaknak a munka dandárját jelenti. De most van a nyári szabadság, pihenés ideje is. Minden kedves Olvasónknak kívánjuk, hogy bármely úton is halad az életük, a metszéspontban, a kereszt metszetében találkozzunk!

Ezzel a reménységgel adjuk kézbe a Dunántúli Harangszó nyári számát.

Kovács László
felelős szerkesztő

Törvény és evangélium

A kulcs a megkülönböztetésben rejlik. Abban, hogy különbséget tudok-e tenni Isten szavában a törvény és az evangélium között. A reformáció fontos felismerése ez. Az egyik hitvallási iratunk így tanít erről: „Isten az emberben főképpen ezen a két módon munkálkodik: megrémít – és a megrémülteket igazságra és életre vezeti. Az egész Szentírás is e kétféle munka szerint oszlik meg. Egyik része a *törvény*, amely megmutatja, feltárja és elítéli a bűnöket. Másik része az *evangélium*, azaz a Krisztusban ajándékozott kegyelem ígérete.” (Apológia XII, 53.)

Soproni evangélikus templomunk szószékét Lang János asztalos készítette 1782-ben. A hangvetőt díszítő szoborkompozíció ugyanezt, a törvény és az evangélium megkülönböztetését hangsúlyozza. De miért fontos ez a különbségtétel? A közvélekedés könnyen azonosítja a kereszténységet valamiféle erkölcsi szabályrendszerrel, a Bib-

liát útmutatással. Pedig ez még nem az egésze és még csak nem is a lényege. Fontos, hogy nem csak elvárása van velünk szemben Istennek, hanem ígérete, vigasztalása, ajándéka, kegyelme is van hozzánk, ezt hirdeti az evangélium.

A törvény és az evangélium a soproni szószéken olyan formában is elkülönül, hogy a bibliai ígét nem terjedelmileg, hanem tartalmilag osztották el a könyv két oldalára: „Mert a törvény Mózes által adatott / a kegyelem és az igazság Jézus Krisztus által jött el.” (Jn 1,17) Emögött a Tízparancsolat két kötéblája jeleníti meg a törvényt. De annak az ábrázolása, hogy mit jelent az evangélium, az előtérbe került a rézkigyó és megfeszített Krisztus megjelenítésével. Érdekes, hogy az ószövetségi szabadságot hirdető, Krisztus előképét is jelentő rézkigyó (lásd: 4Móz 21,4-9; Jn 3,14) a könyv evangéliumi oldala elé került, a kereszt pedig a törvény oldala elé. Ez

is azt tükrözi, hogy az Ószövetségben is megtalálhatjuk az evangéliumot és az Újszövetségben is a törvényt. De az előtérben az evangéliumnak kell lennie.

Tóth Károly

RÉSZLET MAGASSY SÁNDOR NAGYSIMONYI LELKÉSZ 1975-ÖS IGEHIRDETÉSÉBŐL Szentháromság ünnepe

Volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű ember, a zsidók egyik vezető embere. Ő egy éjjel elment Jézushoz, és így szólt hozzá: „Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem képes megtenni azokat a jeleket, amelyeket te teszel, hacsak nincs vele az Isten.” Jézus így válaszolt: „Bizony, bizony, mondom néked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát.” Nikodémus ezt kérdezte tőle: „Hogyan születhetik az ember, amikor vén? Bemehet anyja méhébe és megszülethetik ismét?” Jézus így felelt: „Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába. Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam néked: Újonnan kell születnetek. A szél arra fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön, és hova megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.” (Jn 3,1-8)

Már a keretrajz is megkapó: az éjszaka sötétjével egybeolvadó árny suhan találkozni Jézussal.

A korabeli zsidó írástudomány és az ókori bölcséleti világ beszélgető szokásainak ismeretében aligha tartható az a kedvelt prédikációs formula, amely a hangsúlyt az óvatosságra, sőt a bujkálásra készítő félelemre teszi. A János által felvázolt keretek különben is szétesnek: Nikodémusnak csak az érkezését ismerjük, a távozását nem. Az evangélistát nyilvánvalóan nem az éjszaka mindent elborítani tudó sötétje érdekli, hanem az elmélyülést lehetővé tevő csendje. Egy embert állít elé: embert – a mozdulatával. Az az egyszerű tény, hogy elérkezik Jézushoz, azt a másik egyszerű tényről rögzíti, hogy az elindulás is megtörtént. Gyors ítélkezéseink és elnéző mosolygásaink buborékként foszlanak semmivé, és helyet adnak a szégyenkezésnek. Az éjszakai Jézus-látogató mozgása kényszerít az ítéletcserére.

Textus és gyülekezet között itt van az első találkozási pont. Ebben a magunk felé forduló kérdésben: vajon nem előz meg ez a Nikodémus bennünket?

Nikodémusnak nemcsak a mozdulata érdemel figyelmet, hanem a szándéka is. Nyilvánvaló, hogy vannak kérdései. Izgatja a „Jézus-jelenség”, izgatják a titkok, melyek Jézus szavai és tettei nyomán megragadták és foglyul ejtették képzeletét. Végére akar járni a dolgoknak. Bizton reméli, hogy a titkok sötétjét feloldhatja, eloszlathatja egy mélyreható és alapos megbeszélés. Azt gondolja, hogy ha a fejében „rendet rak”, ha „megérti” mindazt, ami a jézusi igehirdetés és szolgálat újszerű és titokzatos sajátossága, akkor visszanyeri nyugalma is, amelyet pedig elveszített. Neki mint „Izrael tanítójának” és az isteni tudományok mesterének az a dolga, hogy titkokat fejtsen, és az a reménysége, hogy titokfejtést célzó útja segíti a jó végeredményhez. Ötvözdik szándék és remény: a megoldás kulcsa a titok feltárása. Csalódás éri, mert nem kap választ. Sőt, talán még a kérdés megfogalmazásáig sem jut el: Jézus szavával elébe megy, és meglepi. Nikodémus útja „fizikailag” nagyszerű teljesítmény és követésre indító példa; de az az út, amelyen „eszmeileg” szeretne végighaladni – zsákutca.

(...)

Jézus a mozdulást helyes irányba akarja fordítani a titokfejtés igényének áthúzásával. (...) Mert nem felel a ki-mondott vagy a tudat mélyére szorított „ismeretbővítő” kérdésre. Illetve mást „felel”, mint az várható volna. Nem tanít a szó iskolás értelmében, hanem tanúskodik, életvitelt radikálisan befolyásoló döntést igényelve: „felülről kell születnetek”!

(...)

Valóban különösek Jézus mondatai. Első pillanatra egyenesen mellébeszélésnek tűnnek. De aztán nyugtalanítani kezdenek. Mi az oka annak, hogy Jézus a hozzá vivő szándékot és a feléje forduló várakozást ennyire figyelmen kívül hagyja? Mi az oka annak, hogy Jézus következetesen „etikai síkra” tereli a beszélgetés fonalát, és nem megy bele az értelmet izgató kérdések tisztázásába?

Ezekre a kérdésekre viszont egyenes és határozott választ ad igénk. Azért, hogy nyilvánvalóvá tegye: a titokfejtésnek nincs élvezhető gyümölcse. Élvezhető gyümölcse csak annak van, ha belsőleg érdekeltté válunk az új élet radikális fordulatainak igénlésében. Jézus a feléje irányuló mozdulást azonnal tovább akarja lendíteni. Más és új perspektívát nyit, amikor a titokmagyarázás helyett a lényünket gyökereiben megújító, teljesen új életformára mutat.

(...)

A „titok” titok marad az értelmi megoldásokat kedvvel keresőknek. De az Atya szeretetét, a Fiú váltságát és a Szentlélek életújító erejét kérők-elfogadók számára az új úton valami mégis feltárul belőle.

JÚNIUS

Nem bocsátlak el, míg meg nem áldasz engem. (1Móz 32,27)

Voltál-e már egyedül Istennel? Érezted-e már: Vele még el kell számolnod? Életed útja talán kialakult (talán éppen még nem!), de Istennel még találkoznod kell, van még életedben „elrendezendő”? S ezt csak Vele, Istennel lehet rendezni! Ezt nem lehet életed végére „halogatni.” Mert el lehet végleg „halasztani”, és ez végleges, kárhozatos baj.

„A leírt jelenet alig megfeythető kérdéseket vet fel. Ki az a *Valaki*, aki Jákóbbal birkózott? Isten, vagy Isten egyik angyala? ...Az áldás az *ára* annak, hogy Jákób elengedje támadóját. – Az eredeti elképzelés szerint az áldás az erő átadását jelentette... *Izrael*: „Isten uralkodik” értelmezése itt „Istennel viaskodó” – olvassuk egy magyarázatban (Biblia, magyarázó jegyzetekkel, Bp. 2010.)

Azt hiszem, itt nem is „magyarázatra” van szükségünk (arra is!). Még mielőtt „elmegyünk”, kell egy olyan „rév” életünkben, ahol Istennel találkozunk. Csak Vele!

És ezen a „réven”, átkelőhelyen Istennel tusakodhatunk. Az imádkozó emberek mindig Istennel viaskodók voltak! Egyszer egy tanárom azt kérdezte tőlem: volt-e már Gecsemánéd? Utólag értettem meg, itt Jézus tusakodott, viaskodott, vért izzadva, magát megalázva, odaadva. Talán nekem akkor még nem volt „Gecsemáném”. Aztán lett! Bizony, sírva könyörögtem Isten kegyelméért, áldásáért. Nem hiába. Mert ennek az igének ez a legnagyobb tanítása: Isten meg tud áldani. Rendezni tudja életem rendeznivaló dolgait. Erőt ad a rendezésre is. Új utat ad. Ez a kegyelem.

Ezért *tanuljuk* meg az Istennel viaskodást, amíg nem késő. Lehet Vele viaskodni, kitartóan, küzdően könyörögni. Isten adjon életünkben ilyen „révet”: „Nem bocsátlak el (addig nem engedlek el), míg meg nem áldasz engem.” Áldása erő. Akkor kezet tudunk fogni azzal is, akivel még rendezendőink vannak. Ez az igazi „rév”, „átkelőhely” életünkben.

Ezért az üdvösségre szóló áldásért, Jézus Krisztusért lehet Istennel „küzdeni”.

Keveházi László

JÚLIUS

Ha igent mondotok, az legyen igen, ha pedig nemet, az legyen nem, minden további szó a gonosztól van. (Mt 5,37)

Máté evangéliuma közli Jézus szavait az ún. Hegyi beszédben, melyek igazmondásra tanítanak. Isten tud a mi szavainkról is, és számon tartja azokat; nem tűr el semmiféle hamisságot, kibúvást, megtévesztést.

A bűnös ember magabiztosságában persze úgy gondolja, hogy ő ilyesmit is megtehet, csak ügyesen kell azt leplezni. Jézus azonban kizár minden lehetőséget: „minden további szó a gonosztól van.”

Igen régi közmondás tanítja, hogy „a hazug embert hamarabb utolérni, mint a sánta kutyát.” Nagy költőnk, Arany János pedig „A hamis tanú” című balladájában ennek a következményét is a szívünkre helyezi. A „vén Márkust” tanúnak hívatják valami középkori birtokperben. Arról kell tanúskodnia eskü alatt „Hogy az a darab föld, melyen most állasz, nem tarcsai birtok, ladányi határ az.” Esküszik tehát az öreg Márkus, ahogy kívánták, mert még otthon, az „igazság” hitelességéül, a ladányi földből tett talpa alá csizmájába. S így az eskünél – vélte ő az akkori érvelés szerint – mentális rezervációval (értelmi fenntartással) élt. A pert meg is nyerték. De Márkus nem élvezheti a hasznát, mert egy év alatt a gyötrő lelkiismerete elemésztí.

Az Isten rendje igaz és egyenes. Akkor pedig a mi beszédünk is olyan kell, hogy legyen. Semmiféle esküvés és praktika nem léphet az őszinte meggyőződés és az igazság helyébe. A hatóság persze megköveteli olykor az esküt, mert tudják, hogy az emberek többsége nem őszinte, s így a büntetés fenyegetésével akarja biztosítani igazmondásukat. Mi azonban nem a büntetéstől félünk, hanem Isten áldozatos szeretetéből és kegyelméből élünk. „Itt állok, másként nem tehetek!” – mondotta egykor reformátorunk is, amikor el akarták tántorítani Isten igazságától. Isten pedig meg is tartotta hűségét szolgáját megannyi ellensége ellenében.

Kovács Pál

AUGUSZTUS

Jézus Krisztus mondja: Legyetek azért okosak, mint a kígyók és szelídek, mint a galambok! (Mt 10,16b)

Jézus életprogramot ad tanítványainak. Elővigyázatosságra inti őket, tudva, hogy bárányként kell a farkasok közé menniük – amint Jézus mondja: „*Nem azt kérem (Atyám), hogy vedd ki őket a világból, hanem, hogy őrizd meg őket a gonosztól.*” (Jn 17,16). Jézus nem szenved fogalomzavarban, kiélezett mondásaiban máshol is mond végletesnek tűnő dolgokat: lásd: hamis sáfár. Ő nem alkuszik a „kígyóval”. Mi se tegyük!

Okosság, szelídség? Néhány bibliai idézet: Péld 1,7: „*Az Úrnak félelme az ismeret kezdete, a bölcsességet és intést csak a bolondok vetik meg.*” Péld 15,4: „*A szelíd nyelv életnek a fája, a romlott pedig összetöri a lelket.*” Zsolt 139,4-6: „*Még nyelvemen sincs a szó, te már pontosan tudod, Uram...Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni.*” Mt 3,16b: „*...Isten Lelke galamb formájában aláereszkedik, és őreá száll.*” A galamb egyébként a nóéi történetnél a legtalálhatóbb. A szövetség és béke szimbóluma.

Fil 4,5 Pál: (konfirmációi igém) „*A ti szelídlelkűségetek legyen ismert minden ember előtt.*”

Örök harc földi életünk, mert a világ fiai eszesebbek a maguk nemében, de Jézus legyőzte a „Kígyót”, és Vele mi is győzhetünk. Eljuthatunk a hatalom szeretetétől a szeretet hatalmáig.

Jakab 3,13 megelégséssel állhatunk helyt mi is az életünkben: „*Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz!*” Ámen.

Kapi Zoltán

A Szentháromság

Egyetlen szóban a „Szentről”

„Háromság az egységben, nem esünk mi kétségbe” – hangzik fel gyakorta a klasszikus szójáték, amikor a Szentháromságról esik szó. Jellemzően ugyanis ezt halljuk ki a „Szentháromság” kifejezésből, hogy „három”, és így rögtön azon kezdünk el gondolkodni, miként lehet az egy három.

Pedig a „Szentháromság egy igaz Istenről” szóló hitvallás egyáltalán nem a „háromságosságot” hangsúlyozza, hanem azt igyekszik összefoglalni, amit a „Szentről” szavak segítségével egyáltalán mondani lehet. Így ennek az egyetemes keresztény örökségnek, melyet röviden szentháromsági dogmának nevezünk, csupán az egyik részét képezi az a törekvés, hogy milyen módon lehetne kibékíteni a háromságot az egységgel. Való igaz, ennek az említett szóösszetételnek kétségkívül ez a köny-

nyebben megragadható része: háromság. Pedig érdekesebb lenne odafigyelni az összetétel első, nehezebben értelmezhető felére, a „Szentre”.

Az az igény ugyanis, mely létrehívta ezt az alapvető keresztény tanítást, éppen arról szólt, hogy Istent ne lehessen semmilyen emberi elképzelés útján felosztani, ábrázolni, jellemezni, hanem a Szentírás alapján beszéljünk arról az egységről, amelyben a Teremtő és Gondviselő Atya, továbbá az emberré lett Isten, az Üdvözítő Jézus Krisztus, valamint a megszentelő Szentlélek együttesen jelentik mindazt, ami a „Szentről” szavak által elmondható.

Azaz, noha egyazon isteni lényeghez tartozik a teremtés, a megváltás, és a megszentelés, ám mégis, ahogy mindez szavak révén eljut az emberhez, azonmód kérdéseket ébreszt bennünk: ugyanarról az Istenről beszélünk, ami-

kor a teremtő, gondviselő Istenről, mint rejtőzködő Istenről, míg máskor az emberré lett Istenről, Jézus Krisztusról szólunk? Vagy Jézus Krisztus valóságos Istensége lényegileg ugyanaz, mint a Róla tanúskodó, megvilágosító, megszentelő, egyházat gyűjtő Szentlélek Istensége? Vagy a teremtető akarat, valamint az újjáteremtő Lélek egyazon isteni akaratból fakadnak?

Az ilyen, és ehhez hasonló kérdések pedig világossá teszik, hogy miért lett a Szentháromságról szóló tanítás minden keresztény ember hitvallásosságának közös alapja, ha úgy tetszik, a kapocs minden Krisztusban hívő között, hiszen épp ezen kérdések hívták életre eredetileg is a szóban forgó tanítást.

A Szentháromság dogmája ugyanis nem más, mint annak a megvallása, hogy Isten az üdvtörténet során más és más módon ragadható meg a megváltásra szoruló ember számára, ám Ő maga mégis mindig ugyanazon Örökkévaló Isten maradt. Azzal azonban, hogy elküldte szent Fiát, és a világ megismerhette a nevet, mely minden névnél nagyobb, az üdvtörténet fordulópont-hoz érkezett, és az Istenben bízó ember páratlan reménységet kapott. Ám mindaz már a Szentlélek munkája, ha ez a reménység élő hitté, és eme hitből fakadóan szó- és tettebeli tanúságtételle, azaz megszentelt létté lesz. Így amikor keresztényként szent háromságról beszélünk, akkor valójában nem Istent osztjuk háromfelé, hanem azt mondjuk, hogy az üdvtörténetben három olyan személyt tudunk elkülöníteni, amelyek együttesen kifejezik Isten határtalan szeretetét: az Atyát, aki mindenek forrása, és mindenütt jelen van; a Fiút, aki-ben az Atya a lehető legközelebb kerül az emberhez, és aki megtöri a bűn és a halál hatalmát; valamint a Szentleket, amely tanúja annak, hogy nincs nagyobb hatalom Isten szereteténél, mely szeretet cselekvésre indítja az Istenben bízó embert.

Valójában tehát az isteni üdvtörténetben való részesedésünk támasztja alá azt, hogy Istenről, mint Szentháromságról valljunk. Ezzel ugyanis a teremtetőség és az isteni gondviselés mellett kiemeljük Krisztus megváltói szerepét, valamint az általa elküldött Pártfogó szüntelen munkálkodását, furcsamód éppen így hangsúlyozva e három elválaszthatatlan egységet.

Pethő Attila

A dunántúli polihisztor püspök

Amikor a 120 éve püspöki hivatalába beiktatott és 90 éve elhunyt Gyurátz Ferenc püspökről emlékezünk, akkor csupán pillanatképeket tudunk felvillantani az életéből. Ezek az események azonban jól mutatják a tudós, költő, vezető, lelkipásztor személyiségét. Nem lesz ez életrajz, inkább csak egy kis betekintés szolgálataiba, életébe. (Aki teljes képet szeretne kapni róla, ajánlom D. Payr Sándor: Gyurátz Ferenc életrajza (1841 – 1925.) című könyvét, amely

megtalálható a medit.lutheran.hu internetes oldalon is.)

Gyurátz Ferenc különleges tehetségű ember volt. Nagy teológiai tudása mellett sokakat ámulatba ejtett történelmi tájékozottsága, valamint fuvolajátéka. Melegszívű lelkész és tanító volt. Nagy tudásával már hamar felhívta magára tanárai figyelmét. A későbbiek során hitoktatóként, lelkész-ként, tanárként, esperesként, püspökként a kívülállók és kollégák elismerésében is sokszor részesült. Kiváló szellemi képességei mellett külön említést érdemel, hogy anyanyelvi szinten beszélt németül, latinul, görögül és héberül. Pozsonyban görögül köszöntötte Bezzel professzort, Pápán pedig héberül szólt egy ünnepély alkalmával a zsidó hitközség képviselőihez.

Különleges lelkipásztori adottságait mutatja az az eset, amikor Németh Mihályt terelte vissza a gyülekezet nyájába. Ez a gazdag pápai molnárember „Istennel és emberekkel meghasonolva” élt a városon kívül az egyik szőlőhegyen. Senkit nem engedett magához közel. Gyurátz akkori káplánja, Németh Pál is eredménytelenül járt. Ekkor ment fel hozzá a fiatal lelkipásztor. Igazából nem derült ki, hogy milyen fogással, de közelebb és egyre közelebb került a morcos emberhez, aki később nemcsak presbiter lett, hanem jelentős vagyonnal is támogatta a nagy szükségét szenvedő gyülekezetet.

Nagy lendülettel állt neki az iskola megerősítésének. Az idősödő tanítót sokszor helyettesítette, majd később teljesen fel is váltotta. Fiatal tanítót hívatott, de mindvégig maga, és a káplánjai is részt vállaltak az oktatás szolgálatában.

A legszűkösebb időkben is bőséges adományokat adott a szegényeknek, rászorulóknak. Így történt, hogy egyik vasárnap az előkészített új, ünnepi cipőjét adta oda egy koldusnak. Amikor a derék és jó „hűtöstárs”, Matus Karolin számon kérte rajta, szelíd mosollyal válaszolt: „neki nagyobb szüksége volt rá!”

Betegségeivel fiatal korától kezdve küzdött. Ebben is felesége támogatta, aki kitűnő konyhával gyógyította állandó gyomorbaját. Állapota miatt rendszeresen fázott, sokszor még nyáron is befűtetett. Ezért írták azt a Pápai Lapokban, hogy a városnak négy fagyosszentje van: „Pongrác, Szervác, Bonifác és Gyurátz”.

„Mikor az ifjabb kollegák, a volt püspöki káplánok a búcsúzásakor az ezüstkoszorút megrendelték, későn tudtam meg és megijedtem. Éreztem, nem ilyen emléktárgy kell Gyurátznak, akinek Krisztus töviskoszorúja lebegett a szeme előtt.” – kezdte avató beszédét Payr Sándor 1932-ben a pápai evangélikus templom előtt található Gyurátz Ferenc mellszobor előtt. Hogy miféle ezüstkoszorúról beszél? Gyurátz Ferenc nyugdíjba vonulásakor segédlelkészeitől egy ezüstkoszorút kapott, melynek ezüst babérlevelein a segédlelkészeinek neve volt feltüntetve, szám szerint ötven.

Élete végén is mindeneken átütő hite és sokféle érdeklődése adott erőt a napok megéléséhez. Utolsó naplóbejegyzése ez volt: „Az öregséggel járó gyöngéledést, fáradságot, a mind gyakoribb betegeskedés hatását azonban nem tagadhatom, és sokszor fakad ajkamon a fohász: Elég immár, Uram ...!” Három nap múlva halt meg egy metszetelés közben szerzett sérülésből adódó vérmérgezésben.

Temetésén nemcsak az egyház népe gyászolta és vallotta meg a feltámadásba vetett hitét, hanem a városban is bezártak a boltok, műhelyek, megállt az élet. Temetésén mintegy 5-6000 ember vett részt. Részvétáviratot küldött Horthy Miklós kormányzó is.

A város tiszteletét és megbecsülését mutatja az, hogy a templom előtt levő utcát róla nevezték el. Amikor először vetődött fel a nagyvárosi gyülekezetekéhez hasonló értelmiségi műhely létrehozása, hamar egyértelmű lett, hogy az ő nevét veszi fel. Így alakult meg 2000-ben a Gyurátz Ferenc Gondolkodó Kör. Szellemisségének hordozója, karakteres, Isten szolgálatában álló alakjának megőrzője szeretett volna lenni a 2001-ben újraindult iskola is, amely szintén az ő nevét viseli.

Kapi Béla püspök a gyászjelentés végén a következő mondatokban jellemezte az elhunyt püspököt: „Egész életét Krisztus szolgálatának szentelte, soha nem élt önmagáért, hanem hogy tanításával hirdesse, életével példázza az örökkévaló Mestert. Erős volt a célkitűzésben, bölcs a kormányzásban, fáradhatatlan a munkában, kiapadhatatlan a könyörületben. Munkás életét isteni küldetéssé tette. Minden pillanata drága áldozattá lett egyházunk oltárán. Egyházkerületünk hálaival és hűséggel őrzi élete munkáit, és erős elhatározással tovább építi ránk hagyott örökségét. Az Úr Jézus megváltó halálában újjászületett lelkészünk koronázza meg az örökkévalóságban a holtakon és élőkön uralkodó Krisztus. Hála legyen Istennek, ki diadalmat ad nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által. (1Kor 1,57)”

Soli Deo Gloria!

Koczor György

LUTHER IGEHIRDETÉSÉNEK RÉSZLETEI

Lk 16,19-31 alapján

Ne gondolja azt senki, hogy ha rosszul folynak dolgai, Isten elfeledkezett róla, vagy ellenséges indulattal van iránta. Mert Isten a bölcs, a kegyes atya módjára rendszeren a vesszővel szokott gyermekei mögött állani, hogy őket a büntetés által intse és a bűnöktől visszatartsa, nehogy a büntetés hiányában elbizakodjanak, és bűneikben megátalkodjanak. A keresztyény tehát az őt érő bajok között ne csak meg ne botránkozzék, hanem inkább azt a bizodalmat merítse azokból, hogy Isten őt szereti, rá gondol és javát akarja, miként a bölcs férfiú mondja: Megdorgálja az atya az ő fiát, akinek javát akarja.

Nagy tévedés volna tehát, ha Isten jóságát és kegyelmét csupán e világi sorsod szerint akarnád megítélni. Igaz ugyan, hogy pénz és vagyon, erő és egészség és ehhez hasonló Isten ajándékai és az ő szerető kezének áldásai, de olyan áldások, amelyek örökké nem maradnak meg; pénzt és vagyont és más egyebet itt kell hagynod e földön. Ehhez járul még az a baj is, hogy hacsak különös istenfélelem nem vezérel bennünket, és nem ügyelünk szorosan Isten ígéjére, az ilyen áldás a mi bűnös természetünkönél fogva számtalan bűnnek lesz kútforrása.

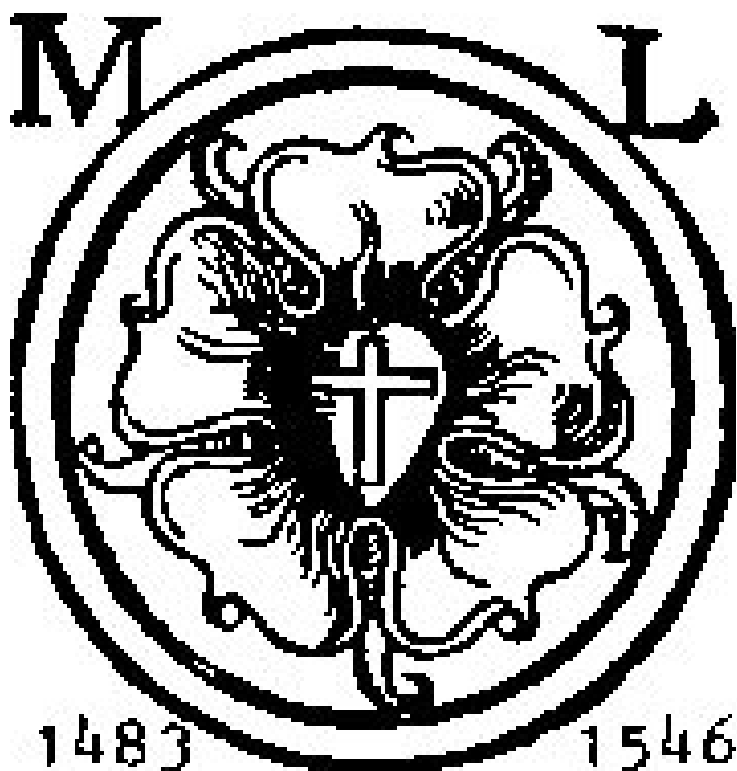
Az igazi, a legfőbb és legjobb áldás azonban, amelyből Istennek irgalmasságát leginkább kiérezhetjük, nem a földi vagyonban, hanem azon örökkévaló áldásban áll, amelynél fogva Isten minket az ő evangéliumára meghívott, amelyből halljuk és megértjük, amint Isten az ő Fiának érdeméért irántunk kegyelmes, bűneinket megbocsátja, és örök üdvösségre vezet, valamint az ördögnek és e világnak zsarnoksága ellen kegyelmesen megoltalmaz.

Aki ezen áldást jól megfontolja, még ha ideiglenesen áldásban nem is részesül, még ha szegény, beteg, megvetett és nyomorult volna is, és ezerféle viszontagsággal kellene is küzdenie, mindez csekélységnek tűnik fel előtte, mert látja, hogy még mindig többel bír, mint amit elvesztett. Nincsenek bár világi birtokai, de tudja, hogy van kegyelmes Istene.

Azt akarja Krisztus Urunk, hogy e példát mi is jól fontolóra vegyük, és belőle tanuljunk. Az ő híveinek sem szabad elfelejteniük, hogy e földön a szegény Lázárral együtt nekik is szükség és mindenféle bajt kell elszenvedniük.

A másik példa a gazdag ember, akinek e földön jó sorsa van, és minden kívánsága és akarata teljesül, de a másvilágon örök szükségletet kell szenvednie és elkárhoznia. (...) Miért jutott pedig ez a szegény ember ilyen örök gyötrelembe és kínok közé? Nem csupán azért, mert gazdag volt, sok pénzzel és vagyonnal bírt, drága ruhákba öltözött, bőven evett és ivott, mert hiszen mindez Isten áldása és rendelése; csak tartsuk meg a helyes mértéket abban, és túlzásba ne essünk, akkor Isten kinek-kinek állása szerint szívesen megadja a pénzt és vagyont, ételt és italt, vidámságot és díszes öltözetet, és mindent, amire szüksége van. De igenis az okozza szenvedéseit, hogy e gazdagnak van pénze és vagyona, bíborba, bársonyba öltözködik és vígan lakmározik, a jövő életre azonban nem gondol; és ha ma vagy holnap el kell költöznie e világból, milyen sors vár rá, az nem jut eszébe. (...) Ez az egyik ok, amely őt örök kárhozatra juttatta. Mert ebből következik, hogy Isten ígéjét sem vette szívére; nem törődött vele, bármit ígér vagy bármivel fenyeget is Isten, csak itt e földön ne szenvedjen semmiben hiányt.

Elkárkozásának másik oka szívtelensége, amelynél fogva a szegény Lázárt maga előtt feküdni látja, anélkül, hogy iránta nyomorában csak annyi részvétet is tanúsítana, mint az ebek, amelyekről az evangélista azt mondja, hogy a szegénynek inségét és testi kínjait enyhíteni törekedtek.

EGYHÁZTÖRTÉNETI EMLÉKTÚRA

Gondolatok a nemescsói artikuláris nap elé

Személyes vallomással kezdem. Amikor néhány évvel ezelőtt édesanyám – négy gyermekünk szeretett nagymamája – meghalt, különös dolgot vettem észre magamon. A temetést követő napokban szinte önkéntelenül azokat a munkákat kezdtem el végezni a parókiánk körül, melyeket gyakori ittlétei alatt ő végzett. S miközben ezt tettem, gyógyulni kezdett a gyász ütötte seb. Sajátos „közösségbe” kerültem

édesanyámmal, az ő története az én történetemmé vált.

Evangelikus egyházunk történelmének egyik legnehezebb időszaka az ún. gyászévtized volt. A megsemmisülés határára sodródott lutheránus közösségek számára némi gyógyírt jelentett az 1681-ben tartott soproni országgyűlés egyik rendelkezése. A XXVI. törvénycikk (latinul: articulus) kimondta, hogy a protestánsok vármegyénként két-két helyen, szabadon tarthatnak istentiszteleteket, és általában szabadon gyakorolhatják vallásukat. A gyakorlatban ez azt hozta, hogy egy-egy artikuláris gyülekezet vonzáskörzetében vasárnapként sok százan mozdultak meg, hogy evangelikus istentiszteleten vehessenek részt. A tehetősebbek lóháton vagy szekérrel, a szegényebbek pedig bizony az „apostolok lován” tették meg a súlyos kilométereket. Répcelak esetében ez háromórnyi gyalogutat jelentett a tőlünk 14 kilométerre fekvő Vadosfáig.

2015. szeptember 27-én vasárnap valami olyasmire készülünk, mint amit 334

évvel ezelőtt az első „artikuláris vasárnapok” egyikén eleink tettek. Dunántúli evangelikus népünket Nemescsóra hívjuk. A tíz nemzedékkel ezelőtt élt lutheránus őseinkkel kerülhetünk sajátos közösségbe, amikor terveink szerint a sok száz ideérkező, gyalog, lovas kocsin, kerékpárral közelíti majd meg a kicsiny vasi falut. Négy útvonalon, Szombathelyről, Kőszegről, Bükrről és Rohonc irányából várjuk a csoportokat, hogy az egykori artikuláris gyülekezet mai templomát megtölthessük. Az akkori időket idézve magyar és német nyelven zajlik majd az istentisztelet, és reménység szerint vend szó is hangzik majd közöttünk. Kiállítás, gyerekprogramok, könyvvásár és zenei szolgálat is színesíti majd a napunkat.

A történelem mindig személyes történetekből áll össze. Az artikuláris történelmi időszak egyházunk erőforrása. Az ő történetük a mi történetünk.

Szeretettel várunk mindenkit Nemescsóra!

*Verasztó János
kerületi missziói lelkész*

Gyülekezeti elnökségek találkoztak

A múltra való emlékezés, a jelen helyzet felmérése és a jövőbe mutató lehetőségek ismertetése képezte a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület gyülekezeti elnökségei számára szervezett konferencia programját. A 2015. február 20-21. között, a révfülöpi Ordass Lajos Evangelikus Oktatási Központban tartott találkozón mintegy hatvan lelkész, felügyelő és más egyházközségi tisztségviselő vett részt.

A péntek esti előadások témáját a huszonöt évvel ezelőtti rendszerváltás, illetve annak egyházunkra gyakorolt hatása adta. Erről Zászkaliczky Péter nyugdíjas lelkész és D. Szebik Imre nyugalmazott püspök adtak áttekintést.

Szombaton délelőtt Horváth Ernő, a soproni Eötvös József Evangelikus Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola gyógypedagógus tanára tartott előadást iskoláinknak a diákokért és egyházunkért viselt felelősségéről. D. Szebik Imre pedig ehhez kapcsolódóan az egyháznak hívei oktatásával kapcsolatos feladatáról szólt, különös tekintettel a gyülekezeti munkatársak képzésére. Ezután a legnagyobb visszhangot kiváltó beszámoló, Mesterházy Balázs harkai

lelkész tájékoztatója következett az újonnan létesült Gyülekezeti és Missziói Osztály működéséről, tevékenységéről.

A jó hangulatú találkozót úrvacsorás istentisztelet zárta, amelyen Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke Róm 15,1-7 alapján hirdette Isten ígését.

A záró alkalom keretében a résztvevők imádságban megemlékeztek az egyházkerület újjáalakulását lehetővé tevő 1997-es zsinati döntésről is, és hálát adtak tizenöt éves fennállásáért.

AM

Meddig terhelhető a lelkész?

Általános észrevételek

Az egyházkerület gyülekezeti elnökségeinek ez évi konferenciáján az első nap témája a 25 évvel ezelőtti rendszerváltás egyházunkra gyakorolt hatása volt. Az előadók kiemelték, hogy megszűnt a diktatórikus államtól való függés, lehetővé vált a szabad törvényalkotás és az önszerveződés. A konferencián nyert benyomások késztettek arra,

hogy a rendszerváltásnak és az elmúlt negyed századnak a lelkészi szolgálatra való hatásával kapcsolatban – a teljesség igénye nélkül – néhány észrevételt tegyek.

A rendszerváltással megszűnt az egyház és a lelkészi tevékenység külső korlátozása. Hirtelen kiszélesedett a mozgástér, nem remélt mértékben bővültek a lehetőségek. S bár ismert volt gyülekezeteink minden szempontból elesett állapota, az optimista közhangulat megerősödésüket és lelki megelevenedésüket remélte. A törvényalkotó zsinat új egyházi struktúrát alakított ki. A felülről vezényelt egyház helyett az alulról építkező egyház képét vázolta fel. Ennek jegyében úgymond „talpra állította” az egyházszervezetet, ennek alapjaként az önálló gyülekezetet definiálta. Negyed század távlatából visszatekintve anélkül, hogy ennek lelki, szellemi és anyagi alapjai fennálltak volna. Úgy gondolom, ennek következményeit a mai napig hordozzuk. Ha az eddig felsorolt körülményeket most már a lelkészi tevékenység szemszögéből vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a megnövekedett lehetőségek,

az új feladatok, a fokozott önállóság nagy kihívást jelentett lelkészeink számára. Új gondolkodásmódot, új készségek elsajátítását és tevékenységek begyakorlását, valamint az adiginál feszebb és egyre gyorsuló életritmust követeltek meg. Minden tiszteletre méltó erőfeszítés és részleges eredmény ellenére a rendszerváltás utáni, a gyülekezetekkel kapcsolatos illúziók nagy része lassan szertefoszlott. A külső segítségre nem szoruló gyülekezetek száma látványosan nem emelkedett, az áttörő lelki ébredés is várat magára.

Az anyagi erőtlenség, a szórványhelyzetből adódó széttagoltság és a gyülekezeti önállóságra hivatkozó ellenállás miatt a mai napig nem tudtuk kialakítani az anyagilag életképes és a lelkészi szolgálat szempontjából tisztességesen ellátható gyülekezeti struktúrát. Ennek következtében szórványgyülekezeteket ellátó lelkészeink valamikori három-négy önálló gyülekezet romjainak terhét hordozva morzsolódnak szét.

Segítők nélkül a lelkész megkeseredett, magányos harcossá válik, a „hosszútávfitó magányosságát” éli meg. Miközben tisztelettel emlékezünk meg minden lelkes és áldozatos, önkéntes munkát végző, lelkészeket segítő testvérünkről, és tudjuk, szolgálatukra a továbbiakban is szükség lesz, azt is meg kell állapítani, hogy *a kor követelményei egyre több speciális felkészültséggel és képesítéssel rendelkező, önálló munkára alkalmas „profi” munkatárs jelenlétét igényelnék.* De ennek feltételrendszere még nem alakult ki.

Nem fordítunk kellő figyelmet a lelkészek rekreációjára, pedig a krízishelyzetek és a kiegészi szindróma megelőzése érdekében erre feltétlenül szükség lenne.

Egyházi törvényeink szerint a lelkészeket heti egy szabadnap és évi harminc munkanap szabadság illeti meg. A törvényesség, a gyülekezetek és a lelkészek hosszú távú érdeke egyaránt azt követeli, hogy ez ne csak elérhetetlen elvi lehetőség maradjon, hanem valósággá is válhasson.

Dr. Smidélus László
egyházkerületi másodfelügyelő

Ülésezett a kerületi közgyűlés

A Vasi Egyházmegye esperesi gyülekezete, a bobai egyház-község adott otthont 2015. április 24-én, pénteken a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület tavaszi közgyűlésének. A gyülekezeti házban tanácskozó küldöttek jelentéseket vittak meg, támogatási kérvényekről döntöttek, és tájékoztatást hallgattak meg a kerület idej, talán legjelentősebb eseményéről, a Nemescsón megrendezésre kerülő artikuláris napról. Az egyházkerületi közgyűlésen részt vett Krámer György országos irodaigazgató is.

AM

Összeállította: Adámi Mária; maria.adami@lutheran.hu

Lelkészkirándulás

Április 17-én pénteken este közös bográcsolásra, beszélgetésre gyülekezett össze Bakonyszombathelyen az

egyházmegyei lelkesi közösség kis csoportja. A hirtelen jött rossz idő és lehülés ellenére kint a szabadban vacsoráztunk, majd ezt követően vidám hangulatban telt az este. Jó volt egymás gondjairól, örömeiről hallani, és amire sokszor nincs idő, egymással beszélgetni. Másnap reggel Bakonycsernyén a templomban tartott rövid áhítat után Tés irányába indultunk, ahol megtekintettük az újonnan épített kilátót. A természet viruló pompájában gyönyörködhattunk

odafentről. Ezt követően a bátrabbak és az ifjúság gyalog tette meg az utat a Római fürdőig, a kisgyermekkel pedig Bakonynánáról túráztunk a közös találkozópontra, a Római fürdői erdei pihenőhelyig. Útközben sok szépséget láttunk. A csobogó patak partján, sziklás ösvényen, nyíló erdei és mezei virágok közt vezetett utunk. Két óra körül járt már az idő, mire egy futó zápor visszasűrgetett bennünket autóinkhoz. Innen Szarvaskútra mentünk, ahol közös ebéd zárta a programot. Azok számára, akik ott voltak, valódi kikapcsolódást nyújtott ez a nap. Hálások vagyunk azért az Istennek, hogy lehetőség nyílt egymás jobb megismerésére, találkozhattak családjaink, és együtt tölthettünk egy egész napot.

A Jó Pásztor jó nyája

Április 25-én, szombaton a bakonycsernyei evangélikus templomkertben lehetett úgy ezerötszáz ember. A „Pásztor és nyáj” mottóval megrendezésre került termelői vásáron. 7 órától vásárosokkal népesedett be a gyönyörű fekvésű bakonyi domboldal. Közöttük helyi őstermelők éppen úgy voltak, mint távolról érkezők. Ami közös volt bennük, a garantáltan magyar alapanyag és hozzáadott munka, a jó minőség és döbbenet, az igen kedvező ár-érték arány. Ez vonatkozott a kézműves és a kisipari termékekre egyaránt. Mint mondták: „nem nyereszkedni akarunk, csak megélni.” A templom nemcsak méltóságával uralta a tér közepét, de lelki programok otthonául is szolgált. A nyitó istentisztelet igehirdetője Széchenyi idézve megvallotta reményét, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz. Ám ez a jövő csak az irgalom Istenéhez való visszatalálásban teljesedhet ki.

Dr. Magyar Gábor volt a délutáni fórumbeszélgetés egyik felszólolója. Tahitófalu háziőrsőse részt vesz a hagyományos magyar fajta génmegőrzési programjában, valamint gazdálkodik is. A doktor úr a globális világ gazdasági dominanciáját egy rákos megbetegedéshez hasonlította. „A sejtnek rossz gondolata támad, és azt gondolja magában, hogy növekedni jó. Minden áron, még környezetének

kárára is. E sejtek nem veszik észre a bajt, még az utolsó előtti pillanatokban is növekedni akarnak, mikorra már a gazdaszervezetet régen elpusztították. Növekednek, bár nem tudják, létük pillanatai régen megszámláltattak.” Talán ilyen önpusztítóvá vált az Isten nélküli emberiség, amely kivonta magát Isten vezetésére hagyatkozva éli mindennapjait? Mivel a régi teremtetés, ez a jónak gondolt, jónak és szépnek indított világ így, az ember rossz gondolata – ne féljünk a szótól –, bűne miatt megromlott, beavatkozásra szorult. Erről az isteni beavatkozásról Dr. Hafenschner Károly nagyon megkapóan szólt. Beszélt a káros szerepcserékről, lám itt is erről van szó: az ember mindenható és sebezhetetlennek képzei magát. Ám létezik egyfajta szent szerepcseré is. Amikor nem tévedésből, gögből, hanem előre jól kigondolva Isten hajt végre szent szerepcserét. Ez a szent szerepcseré Isten földre szállásával vette kezdetét, amikor Isten emberré lett Jézusban. A Teremtő felvette a teremtmény formáját, majd áldozattá, szenvedővé változott. A Jó pásztor áldozati bárányá lett értünk, ahogy az ősi liturgikus szöveg mondja, „hogy az ő szegénysége árán meggazdagodjunk.” Jézus Krisztusnak, Isten Fiának eljövetele, Istennek ez a szent szerep-

cseréje adja meg beteg, bűnös világunk terápiáját.

A templomudvaron a zirci fűvósok koncertje, a sárbogárdi evangélikus faragók játszóháza, kisállat simogató és vásár várta az ide térőket. Az igazán izletes báránypörkölt alapanyagát helyi tenyésztő biztosította. A délutáni fórumbeszélgetés eredményességét jelzi, hogy összesen a juhászok, valamint az alapanyag feldolgozására vállalkozók a további konkrét lépésekről folytatják beszélgetésüket. Záró képként engedjenek meg egy szubjektív összegzést a napról. Dr. Bácskai Károly előadásának

egyetlen mondatát kiragadva: „Ha nem leszünk egymás pásztoraivá, nem maradunk meg.” A villanypásztorok korában, amikor az isteni és emberi törődést, gondoskodást a gépek, a gépies megoldások veszik át, emberi életet mentő, civilizációnkat megújító szerepe van annak, hogy a Jó Pásztor nyájában „a főkolomposok éppen úgy, mint a gyenge kis báránykák” egy Istentől jövő szent szerepcseré révén újra egymásnak pásztoraivá legyenek.

Szarka István

Összeállította: Szarka Éva lelkész;
istvan.szarka@lutheran.hu

Rendszerváltás – Egyházak – Kárpótlás

Platthy Iván ny. címzetes államtitkár előadása Lébényben

Április 12-én vasárnap délután a közösségi házban a korábban megnyitott Platthy György festménykiállítás befejezéséhez csatlakozva került sor a fenti címmel megtartott előadásra és azt követően az élénk fórumbeszélgetésre.

Platthy Iván elmondta, hogy a rendszerváltás első lendületében jól indult az egyházak kárpótlása. Az egyházak és az önkormányzatok felismerték, hogy együttműködésük hozhatja a legtöbb eredményt az emberek számára. Így sok ingatlan, főként iskola került vissza az egyházakhoz, esetenként pénzbeli kárpótlást kaptak, ha az volt az előnyösebb.

Ez a lendület a kormányváltások kapcsán megtört, és elmaradt az egyházközségek működéséhez szükséges ingatlanok és főként a földvagyon visszaadása, de legalábbis az értékéből származó járadék megállapítása és folyósítása. Ennek következménye az állam mindenkori szándékának való kiszolgáltatottság lett. Mostanra a többi volt szocialista ország megelőzött minket ebben a tekintetben. Az SZJA 1% is egyre kevesebb az adókulcsok csökkenése miatt.

Sajnos a megoldásra vonatkozó javaslatait az utóbbi időben nem vették figyelembe. A jelenlévő különböző felekezetek képviselői saját és külföldi tapasztalataikat mondták el ezen a téren.

Közyűlést tartott a Győr-Mosoni Evangélikus Egyházmegye

Az április 18-án tartott közgyűlésre a győr-ménfőcsanakai gyülekezet nemrégiben teljesen felújított közösségi házában került sor. A közgyűlés megkezdése előtt Bakay Beatrix mórachidai lelkész tartott áhítatot a Zsolt 27 alapján, melyben arról szólt, hogy a várakozás hiánya a feltámadott Jézus Krisztusba vetett hit hiánya is egyben.

Elsőként Percze Sándor helyi lelkész üdvözölte a megjelenteket, és bemutatta a nemrégiben elkészült Kezek keresztútja elnevezésű dombormű-sorozatát.

Ezek után az esperesi jelentésben Kiss Miklós elmondta: nagy kihívás volt tavaly a megnövekedett számú hittanórák megtartása. Megköszönte Macher Sándorné volt egyházmegyei pénztáros hét éves hűséges szolgálatát. Ezután sorban beszámolt a gyülekezetek életének alakulásáról, kiemelve egy-két új dolgot, pl. Győrben a repülő cserkészte, vagy a megyeszékhelyen élő, dolgozó németek közti munkát.

Majd szólt az egyházi épületek felújításáról és a beruházásokról, külön említve a nagyobb munkákat, így pl. Bezin az imaház évek tartó építését, Téten a parókia tetőcseréjét és Győr-Ménfőcsanakon pályázatból a teljes közösségi ház felújítást.

Ezután Jánosa Attila győri igazgató lelkész az Insula Lutherana nagyberuházását ismertette. Elmondta, hogy kiemelt állami támogatásból 4,5 milliárd Ft beruházásával torna-

csarnok épül az iskolához, új óvodaépület létesül, felújított épületbe költöznek a lelkészek a Konventből, ahol kollégium lesz. Ezen kívül az Öregtemplom padozata nagyon megsüllyedt, azt is helyre kell állítani, és bővítik a Szeretetház befogadóképességét.

Ezután Rátz András egyházmegyei felügyelő jelentése hangzott el. Ebben beszámolt egész évi munkájáról, főként a rábcakapi ifjúsági tábor pályázatból történő felújításának menetéről. Több mint 40 millió Ft-ot fordítottak felújításra, és új felszerelés beszerzésére.

A táborhelyen kívül több templom is megújult.

Az újonnan bevezetett könyvelésről az a véleménye, hogy bizony nagy adminisztrációs teher az értékcsökkenés bevezetése és könyvelése, különösen kis gyülekezetben, de így legalább látszik, hogy mennyit kellene költeni az épületekre.

Ezután került sor a munkaügyi jelentések felolvasására, amelyeket a közgyűlés szintén elfogadott.

Kiss Miklós esperes ezután ismertette az egyházmegyei presbitérium döntését a megyei építési segélyek kiosztásáról.

A közgyűlés Jánosa Attila espereshelyettes imádságával fejeződött be. A küldöttek elbúcsúztak egymástól, és elindultak haza a gyülekezetekbe.

Összeállította:

Koháry Ferenc; ferenc.kohary@lutheran.hu

Két országos első hely Somogy-Zalából

Idén tavasszal a XXIV. Országos hittanversenyt rendezték országszerte. A megyei fordulónak Nagykanizsa adott otthont, és az immár hagyományosnak mondható egyházmegyei gyereknapal összekötve sokan csatlakoztak a programokhoz. A hittanversenyre a házigazdákon kívül érkeztek Surdról, Keszthelyről, Porrogszentkirályról, Curgóról, Mernyéről és Kaposvárról

csapatok, a gyereknapra pedig számtalan más gyülekezetből is. Kezdeként közös ifjúsági énekekkel indult a nap, majd Arató Lóránd, tabi lelkész tartott áhítatot két segítőjével, Molnár Kata I. éves teológus hallgatóval és Nagy Nikolettával. Az interaktív énektanulós áhítat után kezdetét vette a verseny. Korosztályonként több csapat mérte össze a tudását, kinek több, kinek kevesebb feladatot kellett megoldania. A több hetes készülésknek, gyakorlásnak aztán meglett az eredménye. A Kaposvárról érkezők három kategóriában értek el első helyezést, a Keszthelyről érkezett csapat pedig egy kategóriában nyert.

A délután folyamán, az ebéd elfogyasztása és az eredményhirdetés után a vállalkozó kedvűek táncházon vehettek részt Horváth Balázs vezetésével. A talpalávalót a Végh Szabolcs vezette népze-

nei együttes szolgált. A nap egyik fénypontja a tűzoltó kocsi érkezése volt. Kicsinek és nagynak lehetősége volt felmászni a létrára, megnézni, hogy milyen eszközöket használnak tűzoltásnál. Bár elmondásuk szerint sokszor láttak már tűzoltó autót közlekedni, ennek ellenére nagy érdeklődéssel figyelték a hivatásos tűzoltókat. Köszönjük a szervezőknek, hogy lehetőséget biztosítottak, hogy ez a majd 120 fős gyerek- és felnőtt sereg részt vegyen ezen a napon. Külön öröm, hogy a hittanverseny országos fordulójára bejutott somogy-zalai csapatok közül az 1-2. osztályos korosztályban Röhrig Laura, Röhrig Barna, Varga Roland és Várnai Emma, valamint a 7-8. osztályos korosztályban Néber Natália, Marosi Bori, Párkányi Boriska és Puska Dóra 1. helyezést ért el. A két, országos versenyen is győztes csapat tagjai a Kaposvári Evangélikus Gyülekezethez tartoznak, felkészítő lelkészeik Pongráczné Győri Boglárka és Pongrácz Máté.

Énekel az összetartozásért

2015. április 19-én a burgenlandi magyar evangélikus gyülekezet énekkara szolgált Tabon istentisztelet keretében. Az őrszigeti énekkar vezetője Mesmer Ottó lelkész, aki szép, Istent dicsőítő énekeket választott az alkalomra. A dallamok segítségével a határon túlra szakadt magyar evangélikus testvérek lélekben újra egyesültek itthoni testvéreikkel.

Az igehirdetés szolgálatát Arató Lóránd helyi lelkész végezte, és az Isten összekapcsoló szeretetére hívta fel a figyelmet. Az alkalom után a tabi gyülekezet tagjai szeretetvendégséggel köszönték meg az ausztriai magyar énekkar szolgálatát.

Hűséggel mindhalálíg

Istent kereső felnőtteket hívtak a kaposvári evangélikusok az immár VI. alkalommal induló Keresők Órája kurzusra. János evangéliuma, majd Ézsaiás próféta könyvének tanulmányozása után, idén tavasszal a 70 éve mártírhálált halt német evangélikus lelkész, Dietrich Bonhoeffer életével és munkásságával ismerkedhettek meg a résztvevők. Bonhoeffer élete nemcsak azért példa, mert egyszerre tudott a csavargók, a bűnözők, de a gazdagok és a középosztály nyelvén is Jézus Krisztusról bizonyosságot tenni, hanem azért is, mert élete kockáztatásával is kiállt az igazság és az egyház tisztasága mellett. Életének a hitleri diktatúra vetett véget 39 éves korában. Utolsó mondatai ezek voltak: „Ez a vég. Számomra viszont az élet kezdete.”

Összeállította: Pongrácz Máté; Mate.Pongracz@lutheran.hu

Őrségváltás

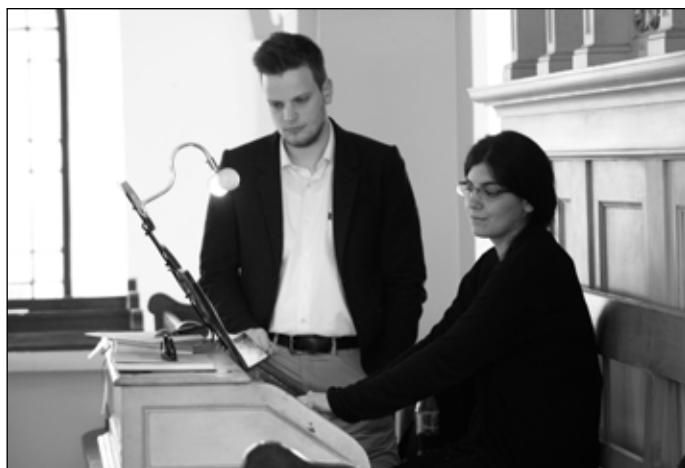
Elődjének, dr. Gimesi Szabolcsnak közelmúltbeli nyugdíjba vonulása után eddigi másodfelügyelőjüket, Gosztola Szabolcsot választották meg felügyelőjüknek a Soproni Egyházmegye gyülekezetei. Gosztola Szabolcs hosszú ideje presbiterként, majd felügyelőként szolgálta a harkai gyülekezetet, amelynek édesapja valamikor a lelkésze is volt. A Soproni Egyházmegye 2006-os megalakulása óta másodfelügyelőként szélesebb körű felelősség is nyugszik a vállain. A műszaki tanácsadóként dolgozó új egyházmegyei felügyelő elmondta: megdöbbentőnek tartja, hogy gyülekezeti lelkészek gyakran olyan feladatokkal küzdenek, amelyeket pedig világiak is el láthatnának. Így felügyelőként amellet, hogy igyekszik közösséggé kövácsolni az egyházmegye felügyelői karát, ő

maga is több terhet szeretne átvállalni az esperestől. Gosztola Szabolcsot április 18-án, Sopronban iktatta be hivatalába Gabnai Sándor esperes.

Orgonával a templomért

Johann Sebastian Bach, Girolamo Frescobaldi, Michelangelo Rossi, Pablo Bruna és Liszt Ferenc műveiből állította össze műsorát két orgonaművész, Tar Zita és Tüzes Marcell Sámuel. A vadosfai templomban április 26-án bemutatott hangverseny jótékonyági célt szolgált: bevételét az 1966-ban épített magyarkeresztúri templom felújítására fordítja a gyülekezet. A templom felújítására megindított gyűjtéshez eddig már több mint hatvanan csatlakoztak, közöttük Angyán Csilla csornai keramikuművész, aki néhány hónapja keresztelőmedencét készített a magyarkeresztúriaknak. A jótékonyági orgonahangverseny bevétele is messze felülmúlta a várakozást. A magyarkeresztúriak „névadójuk”, a Kereszt Urának hatalmában bízva folytatják kezdeményezésüket, hogy templomuk 2016-ra, az ötvenedik évfordulóján régi-új fényében ragyoghasson.

Hitvallás a falon

Mindeddig egyedülálló kezdeményezésként új elemmel gazdagodott a csornai templom: három nagy tabló formájában felkerült a falra az Ágostai hitvallás teljes szövege. A csornaiak szándéka kettős: egyrészt az, hogy a templomba belépő hívek olvashassák egyházunk alapvető hitvallásának szövegét, felfrissítve ezzel hitünk sarkalatos pontjairól szerzett tudásukat; másrészt pedig az, hogy így is jelezzék, hogy a templomban ünneplő gyülekezet a lutheránus közösség része. A csornaiak örömmel látnák, ha a lutheri reformáció megindulásának emblematikus 500. évfordulójára, 2017-re minél több hazai evangélikus templom követné a példájukat, hogy a jubileum ilyen módon is a lutheránus azonosságtudat megerősödésének az alkalma lehessen.

Összeállította: Tubán József;
tubanjozsi@freemail.hu

Lelkésziktatás Órimagyarósdon

„Megállapítom, hogy a 2015. január 25-én tartott közgyűlés Pethő-Udvardi Andreát az Órimagyarósi Evangélikus Egyházközség másodlelkészévé választotta. Tájékoztatom az ünnepi közgyűlést, hogy ezen közgyűlési határozat alapján Rostáné Piri Magda, a Vasi Evangélikus Egyházmegye esperese a mai ünnepi istentiszteleten hivatalába iktatta Pethő-Udvardi Andreát” – diktálta jegyzőkönyvbe Kovács-Mesterházy Zoltán, egyházközségi felügyelő.

A május 2-án tartott istentiszteleten Rostáné Piri Magda, iktatási igehirdetésében Róm 14,7-8 alapján a lelkési hivatás és a magunk hatáiról, a ránk bízott gyülekezet és a család körében végzett szolgálat egyensúlyáról beszélt a kisgyermekes édesanyaként megválasztott lelkésznek. A személyes hangvételű, ugyanakkor emelkedett hangulatú ünnepen az egyházmegye lelkészei, valamint a gyülekezet egykori lelkipásztorai kértek áldást a fiatal lelkészre szolgálatára. Pethő-Udvardi Andrea a meghívón szereplő zsoltárversek („Csak Istennél csendesül el lelkem, tőle kapok segítséget. Csak ő az én köziklám és szabadítóm, erős váram, nem ingadozom sokáig” Zsolt 62,2-3) alapján tartott igehirdetésében kiemelte, hogy a személyes istenkapcsolatunkhoz szükségünk van a gyermeki bizalomra, amely nem akar tudni más szeretetforrásról, nem enged közel magához más vigasztalót, és ahogyan a gyermek édesanyja karjaiban nyugszik meg, úgy csendesül el a hívő lélek a megingathatatlan, örökké megmaradó erős várban. Az ünnepi istentiszteletet szeretetvendégség követte a falu kultúrházában, ahol terített asztal mellett késő délutánig volt együtt a mintegy százötven vendég.

Pethő Attila

Gyülekezeti kirándulás - Körmend

Nyár eleji kirándulásunk úti célja idén Szlovénia volt. Abledbohinji útra negyvenheten vállalkoztak gyülekezetünkben és a „holdudvarból”. Nagy öröm, hogy évről évre többen csatlakoznak a látnivalókban és érdekességekben gazdag programunkhoz.

Bled, a természeti csodákban és épített örökségben gazdag városka szemet gyönyörködtető látványa varázsolta el bennünket elsőként. A várról tökéletes kilátás nyílik a Bledi-tóra, melynek közepén egy takaros kis sziget ad otthont a Mária mennybemenetele-templomnak. A hagyomány szerint, aki háromszor meghúzza a templom harangját és hisz Istenben, annak teljesül a kívánsága. A szigetre első ránézésre kis lélekvesztőnek tűnő csónakokon, „pletnákon” jutottunk el, majd újabb kihívások vártak ránk: a nem kis teljesítményt kívánó 99 lépcső a templomig. Visszatérve a városba buszra szálltunk, majd indultunk tovább a Triglav Nemzeti Parkban található Bohinji-tóhoz. A Nemzeti Park a Júliai-Alpok legmagasabb csúcsáról kapta nevét, a tó pedig a legnagyobb természetes tava Szlovéniának. Itt újabb erőpróba, a Slavica-vízeséshez vezető kb. félórás kaptató előtt álltunk. Ismét bebizonyosodott, hogy a szenvedés az örömek előkapuja. Megküzdve ugyanis a lépcsőkkel újból gyönyörű látvány tárult elénk, melyet a gyorsan és gazdagon aláhulló vízesés hanghatásai tettek még tökéletesebbé. A híres bledi krémest és

fánkot útban hazafelé, a trojane-i pihenőhelyen sikerült megkóstolnunk.

Utunkat bearanyozta az Úrtól kért napsütés, aki kegyelmesen meghallgatott bennünket. Az eső csupán akkor kezdett esni, amikor beszálltunk a buszba, és búcsút vettünk Bohinj-tól. Az elmaradhatatlan közös vacsora már hazai tájakon várt bennünket, s méltó levezetése volt élményekkel teli napunknak.

Benedek János

Összeállította: Körösi Krisztina; krisztina.korosi@lutheran.hu

Koncert és szeretetvendégség Szergényben

A Malomsoki Evangélikus Egyházközség – Szivárvány névre keresztelt – zenekara 2013-ban alakult, elsősorban azért, hogy a gyülekezetben havi rendszerességgel megszervezésre kerülő családi istentiszteleteken az ifjúsági énekeket színvonalasan kísérje.

Időközben – az áldozatos munkának, sok-sok próbának, gyakorlásnak és lelkesedésnek köszönhetően – számos gyülekezetben felléptek már: konfirmációi istentiszteleten vagy éppen Tamás misén. Hamar látszott, hogy a zenekar túllépi Malomsok határait. Az április 19-i alkalom azért volt különleges, mivel tulajdonképpen ez volt az első önálló koncertünk. Egy fél évvel

ezelőtti meghívásnak tettünk eleget, amikor ezen a délutánon Szergény felé vettük az irányt, ahol a helyiek hatalmas szeretettel fogadtak minket.

A kultúrház teljesen megtelt a koncert kezdetére: a kivetítőn is nyomon követhető éneket pedig a népes és lelkes gyülekezet a zenekarral együtt énekelte. A koncert után a megterített asztalok mellett hosszú órákon át tartó testvéri beszélgetés vette kezdetét. Átéltük és megtapasztaltuk, hogy Isten szent nevének dicsérete valóban testvéri közösséget formál, akár még az egymástól a hétköznapi életben távollévő emberek között is. Hálásak vagyunk az Úrnak ezért a csodálatos vasárnap délutánért.

Hálaadás Veszprémben

2015. február 23-án istentiszteletre jötték össze a veszprémi gyülekezet tagjai és meghívott vendégei, hogy együtt ünnepeljék egyházkerületünk 15. születésnapját. Az ige hirdetésére az újjászületett kerület első püspökét,

Ittész János ny. püspököt kérték fel. A liturgiában minden jelenlévő lelkész szolgálatot vállalt. Az ünnepen köszön-

tést mondott Mészáros Tamás, az egyházkerület jelenlegi felügyelője. Püspök úr felelevenítette annak a történelmi pillanatnak az emlékét, amikor a zsinat hosszú huzakodás után Márkus Géza somlóvecsei testvérünk hozzászólására végül megszavazta a kerület újjászervezését. A gyülekezet Weltler Jánosra is emlékezett, aki az egyházkerület első felügyelője volt. Püspök úr azonban hangsúlyozta, hogy mi nem csupán emlékezünk, és nem személyeket ünnepelünk, hanem hálát adunk a kegyelem Istenének, aki egyházunk történetében lehetővé tette az új indulást. Mészáros Tamás felügyelő visszaemlékezett a 15 év legfontosabb eseményeire, bemutatta, hogyan alakult ki az élet egyházkerületünkben. Hálával köszönjük Urunknak, hogy az egykor hatalmi szóval megszüntetett Dunántúli Evangélikus Egyházkerület 15 éve él, és mi benne élhetünk, érte cselekedhetünk és hálát adhatunk.

Isó Dorottya és Isó Zoltán veszprémi lelkészek

Többszörös hálaadás Nemesszalókon

Nagyon tartalmas időszakon vannak túl a nemesszalóki evangélikusok. Ami tavaly év elején még csak álomnak tűnt, mára bizony valósággá vált. 2014-ben számos alkalommal élhették át Isten gazdag áldásait, amelyeknek máig érződik hatása. Csak akkor nem hiábavaló fáradozásunk, ha a házat az Úr építi.

Az igének ezt az igazságát élhette át a közösség, amikor az egyik gyülekezeti tag nemcsak talált, hanem meg is írt egy pályázatot a régóta vágyott kemencére, valamint az ehhez kapcsolódó gyermek- és ifjúsági programra. A pályázatot az Emberi Erőforrások Minisztériumának Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézete írta ki, a támogatás pedig 305.865 Ft volt az önrészhez.

Eközben külön kérés nélkül érkeztek adományok a templom ablakainak (már nagyon időszerű) cseréjére, miután a többi – e célra beadott – pályázat nem volt sikeres. Végül

a hívek áldozatkészségének köszönhetően nemcsak az ablakokat sikerült kicserélni, de a bejárati ajtót is. Mint a kemencénkben sült kenyeret, úgy kelesztette meg Isten a pénzmagok, a faanyag és a hozzáadott energiák kovaszát.

Közben újabb facsemetékkel bővült a gyülekezeti kert diófaligete, amelyet a családok ültetnek megkeresztelt gyermekeik után. Így szeretne a nemesszalóki közösség is élni és növekedni, mint a fák: mélyen a tápláló alapba, Jézusba mélyeszteni a gyökereiket, hogy tőle vegyék magukhoz az életet táplálékot.

*Összeállította: Weltler Gábor;
gabor.weltler@lutheran.hu*

Híd egyház és világ között

Ebben a számunkban a felügyelői szolgálat örömeit és nehézségeit járjuk körül. Prőhle Gergely országos és Mórotz Zsolt egyházmegyei felügyelő mellett három, különböző adottságú gyülekezet felügyelőjét kérdeztük.

Kérem, röviden mutassa be az országos felügyelő szolgálatát! Miben azonos és miben más, mint a gyülekezeti felügyelőé?

Az országos felügyelő szolgálatáról törvényeink elég „nagyvonalúan” rendelkeznek, vagyis pontos munkaköri leírásom nincs. A feladat lényegét abban látom, hogy az egyházkerületek együttműködését elősegítem, igyekezzek az egyház érdekeit érvényesíteni a világi, állami közegben, s hogy a szélesebb nyilvánosság előtt tudjam világossá tenni: a magyar evangélikusság tudatos, alkotó része a modern társadalomnak. A feladatom annyiban más, mint a gyülekezeti szolgáltatásaimé, hogy talán nagyobb terepen, nagyobb nyilvánosság előtt zajlik – de ettől se nem több, se nem fontosabb.

Felügyelő úr szerint mi a felügyelő feladata, illetve lehetősége a gyülekezet életében?

A felügyelő minden szinten ugyanúgy felelős az egyház szolgálatáért, mint a lelkészek. Az a tény, hogy ezért nem kap fizetést, voltaképp még növeli is a felelősségét, hiszen az önkéntesség még tudatosabbá tesz, tehet. A legfontosabb feladat a híd-szerep betöltése az

egyházi és a világi közeg között: mindkét oldalon érvényesíteni a másik oldal szempontjait.

Hogyan látja, a paritás elve megvalósul-e a különböző egyházi szintek elnökségének szolgálatában? (Nem a törvény, hanem a munka, a felelősségvállalás alapján!)

Magyarország eredendően katolikus hagyományú ország, tehát hajlamos arra, hogy a klerikalizmus irányába húzzon. A nyilvánosság nehezen fogadja el, hogy ha egy világi személy nyilatkozik az egyház dolgairól; velem is megesett már, hogy egy tévéműsorban megkérdezték: miért nincs rajtam legalább egy papi ing. Sajnos mi is olykor hajlamosak vagyunk a lelkészekre tolni minden feladatot és felelősséget, amit ők esetleg nem is képesek teljesíteni, vállalni. Egy öntudatos, ugyanakkor az elnöktársával jól együttműködni tudó felügyelő fontos támasza minden egyházkormányzati működésnek.

Megvallom őszintén, hogy amikor ezt a két oldalt szerveztem, nagyon nehezen találtam meg azokat, akik nyilatkoznának.

Őn szerint hogyan lehetne a felügyelői szolgálat összetettségére fel- vagy előkészí-

teni a jövőbeni világi elnököket?

A presbiterképzés rendszere – nekem ez a benyomásom – nagyon jól működik. Gyakran tapasztaljuk azonban, hogy sokan félnek a felelősségtől, az időbeli akadályoztatástól. Nagyon fontos lenne az egyházi élet konszolidációja olyan értelemben, hogy jól használjuk a kiszabott időt, ne töltsük fölösleges ülésezésekkel, munkánk legyen hatékonyabb, s főleg: ne veszítsük szem elől az egyház eredendő célját, a missziói parancs teljesítését.

Hogyan tudja összeegyeztetni a hivatását az egyházi megbízatásával?

Bevallom, nehezen. Ugyanakkor azt hiszem, hogy a kormánytisztviselői, diplomáciai munkám és az egyházi szolgálatom jó hatással vannak egymásra, ezért mindent elkövetek annak érdekében, hogy a kettő minél harmonikusabban legyen összeegyeztethető. Persze nem tagadom, hogy gyakran türelmetlen leszek, amikor úgy érzem, hogy egy-egy ülés, megbeszélés nincs megfelelően előkészítve, s ezért fölösleges szócsépléssel telik az idő. Ez nem is elsősorban a munkám miatt zavar, sokkal inkább arra gondolok ilyenkor, hogy a gyerekeimmel, a családommal töltött idő is mennyivel szebb, hasznosabb lehetne a fölösleges ülésezésnél.

Általában azonban nagyon sokat kapok az egyházi alkalmaktól, s különösen hálás vagyok azért, hogy az országos elnökség, a presbitérium, az országos iroda vezetői, tehát mindannyian az utóbbi időben nagy egyetértésben, s nem csupán konszenzussal, hanem igazi konkordanciával tudunk együttműködni.

Társ, kontroll és gyepplő

Mórotz Zsolt vagyok a Vasi Egyházmegye felügyelője közel három éve. Székfoglalóban nagyanyámat idéztem: „fiam, nem tudod, mit vállalsz”. Most már tudom, mire célzott. A felügyelői munka széles körű, gondos odafigyelést, esetenként lelkierőt próbáló feladat. Nagyon sok örömet és erőt ad a gyülekezettekkel való találkozás, a gondjaikban, örömeikben való osztozás. Azt gondolom, ezt a felelősségteljes feladatot nem lehet elég jól csinálni. Folyamatos lelkiismeret-furdalást okoz, hogy kevés időt tudok fordítani a kötelező feladatokon túli alkalmakra. Saját magam ez irányú elvárásainak tudok a legkevésbé megfelelni, de reménységem szerint a gyülekezeteknek is lenne erre igénye. Szakmámból adódóan is az egyházmegye pénzügyeit szem előtt tartom a gazdálkodás tervezésében, és megvalósításában is aktívan részt veszek. Az elmúlt évben egyházmegyéink területén minden gyülekezetünkben teljes körű hivatalvizsgálat volt. Ennek köszönhetően sikerült mélyebben megismernem a gyülekezeteket több szempontból is. Természetesen kaptunk kérdéseket, merültek fel problémák, amelyekre próbáltunk megoldást találni, ez leginkább tanácsadásban fogalmazódott meg. Sokat segített a gyülekezetek sokszínűsége, sok tapasztalatot gyűjtöttem a ta-

lálkozások során. A jó gyakorlatokat próbáltam terjeszteni, továbbadni. Nyilvánvalóan gyülekezeteink vezetősége is sokszínű, és mint ilyenek, nem fogadták egyformán a segítő szándékú tanácsot, esetleg bírálatot; ebben az is befolyásoló tényező volt, hogy mennyire ismerik törvényeinket, és mennyire fogadják el a választott tisztségviselőket. E nélkül a teljes körű látogatás nélkül csak egy-egy területet sikerült volna megismernem, vagy csak ott kellett volna személyesen megjelennem, ahol valamilyen probléma merült fel a protokolláris alkalmakon kívül.

Azt gondolom, az operatív ügyek megbeszélésén túl – ami igény szerinti rendszerességgel vagy alkalmasszerűen vetődik fel – szintén nagyon fontos, hogy bármikor és bármilyen kérdésben fordulhat hozzám elnöktársam. Ha valami nyomasztja, vagy kétsége van, megoszthatja velem. Nyilván ebben sokat segít a földrajzi közelség, de talán még többet az együttgondolkodás, a hasonló szemlélet. Ezekon felül természetesen néha kontrollálni kell őt is, itt legfőképp a tehervállalásban fogalmaztam meg már többször erősen a véleményemet. Nem szabad, hogy akár az egyházmegye, akár a saját egészsége rovására túlvállalja magát még akkor sem, ha erre Istentől érez elhívást.

1. *Milyen konkrét feladatai vannak a gyülekezet életében? Milyen eredményeket tud sajátjának a gyülekezet életében?*
2. *Mely területen jelent segítséget és hol tud kontroll lenni az elnöktársa (lelkész) szolgálatában?*
3. *Segíti vagy hátráltatja személyes életét a felügyelői szolgálat?*

1. A felügyelői munkám nem önálló tevékenység, hanem egy közösség, úgymond csapat tagja vagyok.

Feladataim közé tartozik rendezvények, programok megszervezése (koncertek, szeretetvendégség), felkészülés gyülekekre, azok levezetése. Templomtakarítások megszervezése, lebonyolítása, testvérek megszólítása. A gyülekezet idősebb tagjainak figyelemmel kísérése, megkeresése. Presbitériumunkon belül megvalósul a közös munkamegosztás, így nem mondhatom, hogy bármi is csak az én érdemem lenne. Örömmel tölt el, hogy olyan testvéri közösség tagja lehetek, amely sosem a széthúzásra, hanem a közös megegyezésre és a feladatok közös elvégzésére törekszik.

2. Lelkészünkkel szinte napi kapcsolatban vagyok. Mindig szót ejtünk gyülekezetünk életéről. Folyamatosan megbeszéljük a gyülekezettel kapcsolatos dolgokat, egyeztetünk problémás esetekben. Megtisztel azzal, hogy kikéri véleményemet bizonyos ügyekben. Feladatommak érzem, hogy figyelemmel kísérjem a gyülekezeti tagokat, s ha szükséges, felhívjam a lelkész figyelmét arra, kit kell meglátogatni, kinek szükséges a segítség, lelki támasz.

3. A felügyelői tisztséget csak úgy vállaltam el, hogy ebben családom is támogatott. Mivel már előzőleg is elláttam ezt a feladatot, így nem ismeretlen a számukra. Már előzőleg is említettem, hogy egy közösség tagja vagyok, így ez a feladat nem jelent terhet, mert mindig számíthatok arra, hogy van társam a feladatok megoldásában.

Milichovszkiné Szalai Ilona
A tordasi gyülekezet felügyelője

1. A felügyelői feladatokat egyértelműen megfogalmazzák egyházi törvényeink. Szép feladat, de nem könnyű. Sokszor kerülök nehéz helyzetbe, főleg ha személyes kérdésekről van szó. Ez a legnehezebb! A panaszkodó mindig azt hiszi, neki van igaza. Egy példa, egészen friss! Állandó téma a templom felújítása, de azt tudomásul kell venni, hogy anyagi körülményeink szűkösek. Annak idején a templomépítő gyülekezet lényegesen nagyobb volt, elhivatottabb, adakozóbb. A mai gyülekezetnek pedig a templomfelújítás önerőből lehetetlen feladat, csak pályázati segítséggel oldható meg, ezt nehezen értik meg, főleg akik nem is élnek a közösségben.

Gyülekezetünk komoly intézményfenntartó, közel 80 fő alkalmazottal dolgozunk. Napi feladat a velük való törődés, nem beszélve a 250 fő gondozotról, akik szinte egy külön gyülekezetet alkotnak.

2. A gyülekezet éves programját együtt készítjük el, amit a presbitérium hagy jóvá. Ezen belül mindenkinek van önállósága. Segítséget jelent a gyülekezeti tagokkal a kapcsolattartás. Helyi emberként az alaposabb helyismeret, – koromnál fogva – az emberismeret. A programok szervezésében, kivitelezésében az aktív részvétel szintén segítséget jelent. Heti rendszerességgel, keddi napokon találkozunk a lelkész úrral, ahol a folyamatban lévő ügyeket, személyi kérdéseket, a következő hét feladatait beszéljük meg.

Ezek a megbeszélések fontosak és hasznosak, mert „első” kézből értesülünk a feladatokról, gondokról, örömekről.

3. Személyes életemet semmiképpen nem hátráltatja a felügyelői szolgálat. Igyekszem időmet úgy beosztani, hogy a felügyelői tisztséggel járó feladataimat és a Nőegylet vezetésével kapcsolatos tennivalókat lelkiismeretesen ellássam. A gyülekezetben naponta 1-2 órát töltök, hétfői és szombati napon 8-12 óráig könyvvásárt bonyolítok. Emellett igyekszem, hogy családomnak se legyen oka a panaszra. 55 éve élek boldog házasságban, 2 gyermekünk, 5 unokánk van. Boldog, elégedett vagyok! Ha nem így lenne, nem tudnám végezni a vállalt szolgálatot. Isten áldása nélkül hiábavaló minden fáradozás! Nap mint nap érzem életemen Isten gondviselő szeretetét, áldását.

Feladatomat mindig, mindenkor teljes odaadással, szeretettel végzem. Nem ismerem a félmegoldásokat vagy a lehetetlent. Igyekszem, hogy mindig mindenre jusson időm, legyen erőm. Pál apostol írja a Fil 4,13-ban: „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki megerősít engem!”

A kedves olvasónak kívánom, legyen szép a napja és minden holnapja!

Csete Imréné Ani, tótkomlói felügyelő

1. Feladatomban mindaz, amit egyházi törvényeink előírnak és mindaz, amit gyülekezetünk jövője érdekében meg kell tennem. Ez nemcsak gazdasági kérdéseket fed le, hanem – és főleg – a lelki egyház épülését. Nagy gyülekezettről lévén szó, amelynek óvodája, általános iskolája, gimnáziuma és kollégiuma van, óriásiak a lehetőségeink és ezzel együtt a felelősségünk is.

Meggyőződésem, hogy a felügyelői megbízatás nem lehet egyszemélyes show. A gyülekezet minden lelkesi és nem lelkesi vezetőjének őszintén együtt kell dolgoznia. Eredményeink, mint egy tavaszi fa virágai, csak így, együttesen tudnak igazán érvényesülni. Bizonyos mértékig ez új megközelítés nálunk, és mint minden változásnál, ennél is figyelembe kell venni, hogy a változások lassan, fokozatosan valósulnak meg. A különböző munkacsoportok aktivitása, intézményeink épülő kapcsolata a gyülekezettel, a nyitás a város lakossága és a belmisszió sok ága felé, már látható eredmények.

2. Az együttműködés nagy segítség mindkettőnk számára. Különbözők az erősségeink és különbözők a gyengeségeink, így szerintem jól kiegészítjük egymást. A kontrollt én csak mint közös önkontrollt tudom elképzelni.

3. Életem különböző egységekből áll össze, melyek mindegyike Isten ajándéka. Hiszem, hogy mérnöki tevékenységem, felügyelői szolgálatom, családi életem, pihenésem mind a Teremtő irányítása alatt áll, ezért – bár az időszükségletet néha nehéz összeegyeztetni – ezen feladatoknak inkább az összhangjáról szeretek beszélni, mint szembeállítani őket.

Bálint Zoltán, nyíregyházi felügyelő

Összeállította: Koczor György, gyorgy.koczor@lutheran.hu

A MARBURGI KOLLOKVIUM

A svájciak részéről először Oekolampadius, majd Zwingli vitatkozott vele, de az úrvacsoráról nem tudtak megállapodásra jutni. Abban a kérdésben, hogy hol van a Krisztus teste (ubiquitas), a svájciak ahhoz ragaszkodtak, hogy Krisztus test szerint mennybemenetele óta a mennyben van, tehát teste nem lehet jelen itt a földön, az úrvacsorában.

A reformáció németországi és svájci ágának egyesítését célzó marburgi kollokviumot nem egyházi, hanem politikai kezdeményezésre hívták össze. Miután 1527. május 6-án Boroszlóban a Rómához hű választófejedelmek katonai szövetséget kötöttek a Luthert és a lutheri reformációt támogató szász választófejedelem ellen, Hesseni Fülöp örgróf hozzáfogott a reformáció oldalán álló erők egységbe szervezéséhez. A létrehozandó dacsövetségbe a svájciakat is be akarta vonni.

Mint Hesseni Fülöpnek írt levelei tanúsítják, Luther ezt a tervet első pillanattól fogva ellenezte. Hallani sem akart arról, hogy az őt és a németországi reformációt tanai miatt támadó Róma ellen tanai feladásával szövetkezzék a svájciakkal. Rámutatott, hogy hiába lehet minden más kérdésben megegyezni, ha a svájciak nem hajlandók feladni az úrvacsorában Krisztus testének és vérének valóságos jelenlétét tagadó álláspontjukat. Mert aki az igazság egy részét tagadja, az a teljes igazságot is tagadja, hangsúlyozta Luther.

Ha vonakodva is, de Luther mégis megjelent Marburgban, és részt vett az 1529. október elseje és negyediké között tartott kollokviumon. Nem legenda, hogy amikor leült a tárgyalóasztalhoz, csupa nagybetűvel a vastag fából készült asztallap mindig szeme előtt levő élébe véste azt, amiből semmilyen körülmények között sem engedhet: „EZ AZ ÉN TESTEM”, „EZ AZ ÉN VÉREM”.

hát teste nem lehet jelen itt a földön, az úrvacsorában. Luther viszont ézsaiási helyekre és a 139. zsoltárra hivatkozva bizonyította, hogy a megdicsőült Krisztus Isten jobbjá által mindenütt jelen van, így mennybemenetele nem akadályozza abban, hogy az úrvacsorában valóságos teste és vére által valósággal je-

len legyen. Ezért arra a kérdésre, hogy hol a Krisztus teste, Luther a kenyérre mutatott: „EZ AZ ÉN TESTEM”.

A találkozó eredményét tizennégy cikkelyben foglalták össze, amit egyik oldalról Luther, Melanchthon, Jonas Iustus, Andreas Osiander, Johannes Brenz, Stephan Agricola, a másik old-

alról Oekolampadius, Zwingli, Bucer és Hedio hitelesített aláírásával. Az első három cikk a Szentháromságról, a negyedik az eredendő bűnről, az ötödik a megváltásról, a hatodik a hitről, a hetedik a megigazulásról, a nyolcadik a megszentelődésről, a kilencedik a keresztségről, a tizedik a jó cselekedetekről és a felebaráti szeretetről, a tizenegyedik a bűjtől, a tizenkettedik a világi felsőbbséghez és törvényekhez való viszonyról, a tizenharmadik az emberi hagyományokról és a papok házasságáról szóló felfogást foglalja össze. Ezekben egyetértés mutatkozott. A tizennegyedik cikk az úrvacsoráról szól. Itt csak a szentség két szín alatti kiszolgáltatásában van egyetértés. A fenntartott különbségről a felek így nyilatkoztak: „*És bár mi az iránt, hogy a Krisztus valóságos teste és vére testileg van-e a kenyérben és a borban, ez idő szerint nem egyeztünk meg, mégis egyik fél a másik iránt keresztény szeretetet tanúsítson, és amennyire lelkiismeretük engedi, szenvedjék el egymást,*

és mindkét fél buzgón kérje a mindenható Istent, hogy minket az ő Lelke által az igaz értelemben megerősítsen.”

Luther azzal a megjegyzéssel búcsúzott svájci tárgyalópartnereitől, hogy „Más lélek lakik bennünk, mint benne tek.”

Vég helyi Antal

E rovaton keresztül is szeretnénk ráhangolódni az artikuláris napra.

A dunántúli evangélikus lelkészek a legnehezebb időkben is igyekeztek kapcsolatot tartani az egykoron az egyházkerülethez, Magyarországhoz tartozó gyülekezetek lelkészeivel, a személyes ismeretség, vagy a közös történelmi múlt miatt is. Úgy vélem, érdeklődésre tarthat számot, hogy miként végzi munkáját, él és gondolkodik egy burgenlandi vagy szlovéniai lelkész. A magyar, osztrák, szlovák és szlovén lelkésztalálkozó a kapcsolattartás kiemelt alkalmai voltak ezen a téren. A Kitekintő rovat keretében elsőként a Leon Novak muraszombati, következő számunkban a Stefan Grauwald weppersdorfi lelkészekkel írásban készített interjút ajánlom figyelmükbe.

Leon Novak, muraszombati evangélikus lelkész válaszol a Dunántúli Harangszó kérdéseire

DH: Hol született és milyen családi indíttatást kapott?

Muraszombatban születtem, Édesapám akkoriban Hódoson volt lelkész. Életem első éveit ebben a közösségben éltem. A magyar tudásom is itt gyökerezik. Már egész kis koromban olvastuk otthon a Bibliát, leginkább Édesapám olvasott fel nekünk két nyelven, magyarul is meg szlovénul is. Édesanyám pedig nagyon nyitott ember volt, vitt minket a testvéremmel az emberek közé, közösségbe.

Holt tanult és hol szolgált korábban?

Általános iskolába Hódosra jártam, itt már abban az időben is két nyelven folyt az oktatás. A felső tagozat a szomszédos szlovén községben, Salovciban volt. A gimnáziumot Muraszombatban végeztem, teológiai tanulmányaimat pedig Bécsben. Közben még katonaként is szolgáltam egy évet Jugoszláviában, Belgrádban. Az egyetem elvégzése után segédlelkész lettem Édesapám mellett Muraszombatban és Mariborban, majd Muraszombatba választottak meg lelkésznek, és itt is szolgáltam már 23 éve.

Milyen a mostani gyülekezete és a szlovéniai evangélikusok élete lelki és anyagi tekintetben?

A Muraszombati Evangélikus Egyházközség egy tradicionális gyülekezet, ami azt jelenti, hogy a lelkész minden munkát maga végez. Ez egy 2100 fős gyülekezetben nem olyan egyszerű szolgálat. Ezt sok éven keresztül egyedül csináltam, de folyamatosan imádkoztam és kerestem a szolgáltatásokat, akik be tudnak állni mellém. Mindig a szemem előtt lebegett egy gyülekezetépítési koncepció, de nem voltak szakemberek, akikkel ez megvalósítható lett volna. Ez az utóbbi hat-hét évben megváltozott, most már egy teammel végezzük a szolgáltatásokat, próbáljuk alkalmazni ezeket a koncepciókat. Két munkatársam teológus, ketten biblikus alapszakot végeztek, a többiek pedig laikusként vannak benne ebben a szolgáló csoportban. Nagy öröm ez számomra, hogy egy ilyen csapatként dolgozhatunk a gyülekezetben. A csapatmunka előnyei: mindig új ötletek születnek, egymástól tanulunk, visszajelzünk egymásnak, havonta egyszer átbeszéljük az alkalmakat, miket kell változtatni, évente egyszer pedig az egész éves koncepciót analizáljuk. Mi az, ami működött, mit kell elhagyni, milyen újdonságot keressünk? Ennek eredményeként sokkal több gyülekezeti alkalom van, a feladatokat megosztjuk, több generációt tudunk átfogni a legkisebbektől az idősebbekig.

Általánosságban elmondható, hogy nagyon erős a tradi-

cionalis réteg mindenütt, sok gyülekezet nem alkalmaz új koncepciókat. Mindenképpen fontos lenne, hogy ezt a tradicionális betont fel tudjuk törni az evangélium erejével. Persze mi kis ország vagyunk, 14 gyülekezetünk van összesen és 16 lelkész, ennek minden előnyével és hátrányával. A válságot sajnos az egyház is megérzi, egyre több család van, amelyik segítségre szorul. Évről évre nehezebb, hogy anyagi forrásokat találjunk. Legnagyobb részt az egyház az egyházfenntartói járulékokból él.

Milyen kapcsolata van a magyar evangélikus egyházzal?

Mindig is nagyon jó kapcsolatunk volt a surdi testvérekkel, Smidéliusz Zoltán lelkész úrral, ezek a kapcsolatok az utóbbi időben kibővültek. Az elmúlt két évben lehetőséget kaptam az Evangélikus Hittudományi Egyetem hatodéves programjában mentorként részt venni. A kapcsolat pedig egyre intenzívebb, hiszen mellettem dolgozik egy magyar lelkész is. Azon dolgozunk, hogy a két ország között gyülekezeti szinten is működjenek a kapcsolatok, főleg az ifjúság körében. A gyülekezetbe rendszeresen érkeznek látogató csoportok a magyar evangélikus testvérek közül, vagy iskolás, gyülekezeti csoportok.

Milyennek látja az evangélikus egyház jövőjét?

Koncepcióváltásra van szükség. Az evangélium nélkül sötét a helyzet. Ha nem kezdünk misszióba az egyházon kívüliek felé, akkor nem lesz utánpótlás. El kell érünk a szekuláris területekre is. Ha a gyülekezetünk, egyházunk épülésének nem ez ad alapot, akkor elfogynak a tagok. Belső misszió, újratervezés kell.

Koháry Ferenc

Tudtam, hogy az egyházban szeretnék szolgálni

Ritkán kerülök ilyen helyzetbe, hogy velem készítenek interjút. Általában én szoktam kérdezni, kezdi a beszélgetést Adámi Mária. Lelkészcsaládba született, édesapja, Adámi László nyíregyházi lelkész, édesanyja is teológiát végzett. Hat testvére van, ő a legidősebb. A monori József Attila Gimnáziumban érettségizett 2000-ben, majd az ELTE magyar szakán kezdte tanulmányait. Másodéves hallgatóként úgy érezte, az egyházon belül is szeretne szolgálatot vállalni, így a korábbi képzéssel párhuzamosan 2002-ben jelentkezett az Evangélikus Hittudományi Egyetemre, teológus-lelkész szakra. Az ELTE-n 2007-ben, a teológián 2011-ben végzett, hiszen közben három évet Németországban töltött: egy évet Neuendettelsauban, majd két évet az erlangen-nürnbergi egyetemen, keresztény média szakirányon. Az Evangélikus Élet szerkesztőségében 2003 óta dolgozott, az erlangeni egyetem gyakorlatorientált képzésén a szakma minden területét megismerhette, megszerezte a felsőfokú német nyelvvizsgát is.

A teológiai tanulmányok befejező hatodik, gyakorlati évét Kaposváron végezte, Szemerei János volt a mentora. Amikor 2011-ben püspökké választották őt, felvetette neki, jó volna, ha folytathatnák a közös munkát.

– Meglepődtem a felkérésen, de Isten gondviselését, vezetését láttam benne. Újságírói pályára készültem, az Evangélikus Élet szerkesztőségében volt helyem, ott vártak engem. Váratlanul ért, hogy egy másik út nyílik meg előttem, és döntenem, választanom kell. Jólesett a felkérés, úgy éreztem, elismerése annak a munkának, amit előtte végeztem.

Azt, hogy ne püspöki titkárnak, hanem püspöki asszisztensnek nevezzék őt, Adámi Mária kérte. Ő az első nő ebben a beosztásban, és szeretne volna elkerülni, hogy titkárnőként tekintsenek rá, az asszisztens elnevezést idegen nyelven is jobban értik. A feladatok újak voltak számára, holott több ismerőse, sőt sógora is szolgált püspöki titkárként az északi egyházkerületben. Szerinte a feladat mindig személyre szabott; mindenki tudja kamatoztatni képességeit, arra helyezi a hangsúlyt, amiben leginkább jártas. Úgy érezte, neki sok újságírói

feladata lesz, noha püspöki asszisztensként sokrétűbb, változatosabb, összetettebb a munkája.

– Azokat a feladatokat végzem, amelyekben nagyobb tapasztalatom van. Püspök urat kísérem eseményekre, beszámolókat készítek, azokat elküldöm az Evangélikus Életbe, a honlapra. Ritkán kapom meg előre a szöveget, az istentiszteleteken, rendezvényeken jegyzetelek, diktáfont is használok, fotózok. A nemzetközi kapcsolattartásban a levelezést intézem, szomszédainkkal németül beszélünk: lefordítom a leveleket, megírom a válaszokat, tárgyalásokon, istentiszteleteken tolmácsolok. Ezenkívül sok más feladat is van: naptáregyeztetés, rendezvények – például az artikuláris nap – szervezése. Új ismereteket is elsajátíthatok.

A püspöki asszisztens rugalmas időbeosztásban dolgozik. Ha hétvégén elfoglaltsága van, hétköznap kér szabadnapot. Február végétől júliusig, valamint szeptembertől decemberig sűrűbbek a hétvégék, gyakran vannak gyülekezeti események, ünnepeken kevesebb. Győrben van szolgálati lakása. A város nem volt ismeretlen számára, teológusként a diakóniai gyakorlatot ott töltötte. Tetszik neki a város, szeret ott élni. Szüleihez évente kétszer jut haza, de ez nem szokatlan számára, hiszen így volt ez hatodéves teológus korában is. Időnként szülei is meglátogatják őt. Mint mondja, szülei először féltették őt. Lelkészgyerekként korábban is belelátott az egyház működésébe, nem voltak illúziói, a püspöki hivatalban is tud a döntésekről. Úgy érzi, ez a munka több, mint az újságírás; újságíróként más szemmel nézi a világot, a média közel áll a szívéhez.

Amikor vasárnap nincs gyülekezeti program, néha istentiszteleten szolgál. Hogy miért nem ordináltatta magát lelkésszé, arra Adámi Mária így válaszol:

– Tudtam, hogy az evangélikus egyházban szeretnék szolgálni, de nem

lelkésszé. Nem szeretnék gyülekezeti lelkész lenni; úgy érzem, nőként nem tudnék gyülekezetet vezetni. Tudom, hogy édesapámnak is markáns véleménye van erről, de ez az én döntésem. Püspök úr elfogadta ezt a döntést, azt mondta, jobb is így, lelkészekre a gyülekezetekben van szükség. Hosszú távra tervezek; maradok, amíg itt van helyem.

Adámi Mária azt mondja, nem törvényszerű, hogy a lelkész gyereke ugyanazt az utat járja be, mint a szülő; sőt, sokan hátat fordítanak a hitnek. Ő tizennégy évesen jutott hitre, egy biatorbágyi nyári táborban, akkor élte át a személyes elköteleződést, azt, hogy Jézust akarja követni. Lelki fejlődésében az EKE (Evangélikusok Közössége az Evangéliumért) játszott fontos szerepet, az EKE ifjúsági közösségében találta meg a helyét. Hitének érlelődésében a MEKDSZ-nek (Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetség) is szerepe volt, ott tanulta meg, hogy sokféleképpen lehet gondolkodni és beszélni Istenről. Teológiai irányultságáról azt vallja, hogy ő „evangélikális”.

Édesapjával, aki fundamentalista beállítottságú, nem értenek mindenben egyet, de mindenről tudnak beszélgetni.

Ha tavasz, akkor bábfesztivál!

Van kis egyházunkban néhány lelkes gyülekezeti, iskolai csoport, amelynek tagjai rendszeresen kisebb-nagyobb kihagyásokkal részt vesznek ezen a rendezvényen. Akik voltak már ilyen fesztiválon, tudják azt, hogy mekkora munka van mögötte! Igazi csapatmunka. Gyerekek, felnőttek együtt munkálkodnak, hogy az adott év témájának megfelelően létrehozzanak egy rövid, bibliai tartalmú bábműsort. Évről évre kihívás ez. Új csapattal, mert mindig vannak új tagok is a felnővők helyére.

Fontos, pláne most, amikor a hitoktatás az iskola kereteiben zajlik, hogy valami más, egyedi közösségi élményt is tudjunk adni, és ezzel az alternatív móddal is tanítani. Már a legkisebbek is felismerik, egy életre megjegyzik a feldolgozott bibliai történeteket. Már a most első osztályos kislány is a teológus passiót nézve két mondatból felismerte az ötezer ember megvendégelését, amit az előző évben dolgoztunk fel. Mindenkit csak biztatni tudok, hogy próbálja ki egyszer! Vigyázat, fertőző! – felíratot tennék viszont ki hozzá, amit a Büki bábcsoport örök riválisának csoportvezetője is alátámaszt a következő sorokkal.

Az értékes báb

Amikor kézbe vesszünk egy bábót, bizony nem mindig vesszük észre a benne rejlő lehetőségeket. Pedig hihetetlenül sok mindenre jó a báb! Hiszen a bábozás nemcsak szórakoztató, de rendkívül hasznos játék is gyermekeink számára. Milyen értékeket hordoz magában a bábjáték? Olajág bábcsoportunk tagjaival próbáltam összefoglalni. A bábokkal történő dramatizálás, verselés rendkívüli mértékben fejleszti a gyermek beszédképességét, fantáziáját, gondolkodását. Hiszen a történet sokszor menet közben még alakul, formálódik a diákok szókinccse, ötletei alapján. Bábozás során fejlődik a gyermek ritmusérzéke. Előadásainkat mindig élő zenével, ritmushangszerekkel, tapssal kísérjük. Vannak olyan bábjaink, ahol egy bábót két tanuló precízen összehangolt mozdulataival lehet csak életre kelteni. A bábok különféle viselkedési mintákat, erkölcsi értékeket is közvetítenek a gyermekek felé. A velük való mesélés során indirekt módon teszik magukévá a helyes magatartási formákat. A bábjátékon keresztül emberi karaktereket is megismernek a diákok. Az emberi személyiségjegyek egész palettája sajátítható el bábozás közben.

A bábozásnak közösségformáló szerepe is van. A következő sorokban diákjaink gondolatait is összefoglaltam. „Ez a csapat annyira összekovácsolódott az évek alatt, hogy egy külön kis közösséget alkot. Már nem látjuk annyira gyakran egymást, mint régebben, hisz sokan más iskolában tanulnak, de amikor összejövünk próbálni, ez fel sem tűnik.” „A korán kelés, a hosszú utak nekünk nem okoznak akadályt. Magunkat adjuk mindenhol. Tetszik a külvilágnak, ha bábbal a kezünkön, testünkön megyünk végig az utcán. Sokszor furcsán utánunk is fordulnak, vagy odajönnek beszélgetni, hogy milyen furcsa népség is vagyunk, de mi akkor is mosolyogva és boldogan tesszük a dolgunkat.”

Az ajándékozás öröme is ott rejlik a bábjátékban. „A báb számomra kinőtte magát a hobbi szerepkörből. Nemcsak úgy gondolok rá, mint egy szimpla versenyre, amire minden évben elmegyünk, ez sokkal több annál. Örömet szerzünk játékkal azoknak, akik nézik, hallgatják, és örömet szerzünk ma-

gunknak is, hogy kaptunk egy ilyen tehetséget az Úrtól, amit mások szórakoztatására fordíthatunk.” „Nagyon jó dolog, hogy hosszú évek óta egy állandó közösséget alkotunk, ahol hosszan tartó próbák után olyan előadásokat készítünk, melyekkel elbűvölhetjük nézőinket, akár gyerekek, akár felnőttek. Felemelő látni a csodálkozást, a kíváncsiságot, az elismerést az arcukon.”

Bábos diákjaink ezeken kívül bibliaismeretben is gazdagodnak, hiszen minden évben bibliai történetek feldolgozásával képviseljük iskolánkat az Országos Evangélikus Bábovegyezésen, bábfesztiválon. „Minden apró történetben magunkra ismerhettünk, és megérthettük Isten tanítását. Izsák története megmutatta, hogy az embereknek áldozatokat kell hozniuk. Józseftől megtanultuk, hogy mi a megbocsátás. Mózes története bebizonyította, hogy Istennel nem lehet szembeszegülni. Zákeus története felnyitotta szemünket, nekünk is meg kell tértünk. Számítatlan bibliai történetet dolgoztunk fel az évek során, de szinte mindegyikben ott volt Noé története. Sok év alatt fejlődött a lelkünk, és olyan emberekké váltunk, akik felszállhatunk Noé bárkájára.” Azt, hogy a bábokkal tényleg értéket tudunk továbbadni társaink és a felnőttek felé egyaránt, a számos sikeres versenyen és vendégszereplésen túl mi sem bizonyítja jobban, mint a 2011-es, Drezdában megrendezett Kirchentagon való fellépés. „Ez volt életünk egyik legnagyobb sikerű élménye, és remélem, hogy a bábbal kapcsolatban nem az utolsó.”

Oberling Zsanett

Összeállította: Giczi Nikolett (gnikolett@t-online.hu)

Csodás percek Istennel

Ezzel a címmel jelent meg egy kézbe venni jó, tartalmas, evangéliumi üzenetű és nagyon jól használható füzet a Vasárnapi Iskolai Szövetség (VISZ)

gondozásában. 10-14 éves korosztálynak mintegy 90 kérdést fogalmaz meg, a válaszokat pedig – bibliai alapokon – gondolatébresztő, informatív, hitet építő formában adja meg. A témák teológiai, életvezetési, hitgyakorlati irányultságúak. Az íráskor végén ismétlődő kérdések segítik az újragondolást, jobb megértést, beemlékelést.

Egyházunk is lehetőséget kapott, hogy ebből az ajándékból részesüljön. A minden lelkész és iskolát elérő híradás utáni igénylések meglehetősen lesújtó képet mutatnak. Összesen 4 iskola és 7 gyülekezet (ebből kettő egyben iskolai szinten is érintett) tartott igényt a felajánlásra. Ezen kívül az Országos Missziói Központ és a cigánymisszió je-

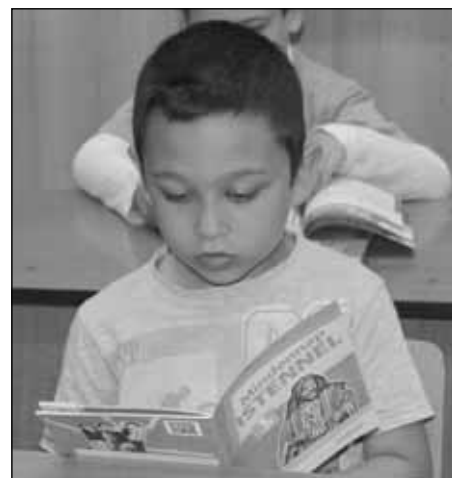
lentkezett egy-egy nagyobb kontingens felhasználójaként. Elgondolkodtató a kép (látélet?)...

Köszönet illeti a VISZ-t ennek a hatalmas munkának a vállalásáért és az adományozókat, akik lehetővé tették az 50 000! könyvecske megjelenését. Legyen áldás életükön és szolgálatukon, de legalább annyira azok életén, akiknek a könyvecske készült. Hisz öleltük még az élet, most dől el leginkább, mivé lesznek! Igen, ők a gyerekek, gyerekeink, gyerekeink gyerekei! Mert Istennel minden perc csodás – gyermeknek és felnőttnek egyaránt!

(A képek a pókaszepteki iskolában készültek a füzet szétosztásakor.)

Bakay Péter

Fotó: Papp Zsuzsa

2015-ben bővült tartalommal jelenik meg a **Dunántúli Híradó**.

Megrendeléseiket az eddigi módon küldhetik el a

gyorgy.koczor@lutheran.hu email címre,

a **8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.** postacímre, vagy a

+36 20/824-3444 telefonszámon.

Az újság kiadását előfizetői adománnyal kérjük támogatni, melyet az alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő: **Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség**

Számlaszám: **Uni Credit Bank 10918001-00000028-48030025**

Külföldről: **IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025**

A közlemény rovatba kérjük beírni a megrendelő neve és címe mellé:

Adomány DH

(Egy újság egy évre szóló önköltségi ára 1.500 Ft)

Csoportos megrendelésekkel kapcsolatban kérjük, figyeljék az egyházi levelezőlistákat és honlapokat!

Fotó: Györgyiné Resch Dorina

„Nagy a Te hűséged!”
(JerSír 3,22)

EGYHÁZTÖRTÉNETI EMLÉKTÚRA

2015. szeptember 27. Nemescsó

Jelentkezés: május 31-től a Nyugati (Dunántúli) Egyház-
kerület honlapján keresztül! Elérhetősége:

<http://nyugat.lutheran.hu>

PROGRAMELŐZETES:

Reggel 4-5 órától folyamatosan:
Nemescsó megközelítése
gyalog, lovaskocsin, kerékpárral
4 útvonalon Szombathely, Kőszeg,
Bük és Rohonc felől

- 9:00 Kiállításmegnyitó a Sztrókay-
házban
- 9:30 Istentisztelet a templom-
ban, magyar és német nyel-
ven, úrvacsorával
- 11:00 Istentisztelet a templom-
ban, magyar és német nyel-
ven, úrvacsorával
- 11:30-tól Ebéd a nagysátorban

Az egyháztörténeti kiállítás a Sztrókay-házban az egész nap során meg-
tekinthető.

Az istentiszteletekkel párhuzamosan
gyerekprogramok zajlanak a gyüle-
kezeti házban.

A faluház udvarán könyvvásár és egy-
házi szervezetek standjai várják az
érdeklődőket.

- 13:30 Kulturális programok, kon-
certek a templomban és a
nagysátor színpadán
- 15:00 Úti áldás a nagysátorban

Dunántúli Harangszó

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Szemerei János püspök

Főszerkesztő: Kovács László

Telefon: +36 20/824-2869

Email: kovacs.laszlo312@upcmail.hu

Szerkesztés, terjesztés: Koczor György

Telefon: +36 20/824-3444

Korrektor: Miklósné Jancsó Hanna

A szerkesztőség címe: 9401 Sopron, Pf. 268

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

Megrendelhető: E-mail: gyorgy.koczor@lutheran.hu

Postacím: 8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.

Az újság kiadását adománnyal kérjük támogatni, melyet az
alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő: Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség

Számlaszám:

UniCredit Bank 10918001-00000028-48030025

Külföldről: IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025

Készült az Asperján Nyomdában

Tördelés: RENZOL Dekor Reklámstúdió, Zalaszentgrót

A cikkek tartalmáért a szerző vállal felelősséget!

ISSN 1416-9770

A hátoldalon a pápai templom nagyharangja látható.

Fotó: Koczor György

